

Η

ΑΡΧΗ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

3^ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στην έδρα της στις 14 Απριλίου 2020 με την εξής σύνθεση: Μαρία-Ελένη Σιδέρη, Πρόεδρος, Ελισάβετ Αλαγιαλόγλου - Εισηγήτρια και Σταυρούλα Κουρή, Μέλη.

Για να εξετάσει την από 06.03.2020 (ημερομηνία ανάρτησης στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ) Προδικαστική Προσφυγή με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ)-Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ) 278/09.03.2020 της εταιρίας με την επωνυμία «», νομίμως εκπροσωπούμενης.

Κατά της και της υπ' αριθ. 226/2020 απόφασης της Οικονομικής Επιτροπής της περί εγκρίσεως του Πρακτικού Ι για την ανάδειξη προσωρινού αναδόχου του έργου «Βελτίωση, Αναβάθμιση, Επισκευή της στο Τμήμα από τα όρια μέχρι

Της παρεμβαίνουσας «», με δ.τ. «», νομίμως εκπροσωπούμενης.

Η συζήτηση άρχισε αφού άκουσε την Εισηγήτρια Ελισάβετ Αλαγιαλόγλου.

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά το Νόμο

1. Επειδή, με την υπό κρίση Προσφυγή της, η προσφεύγουσα επιδιώκει την ακύρωση της υπ' αριθ. 226/2020 απόφασης Οικονομικής Επιτροπής της κατά το μέρος που έκανε δεκτή την προσφορά της εταιρίας «», με δ.τ. «» και ανέδειξε αυτήν προσωρινή ανάδοχο της δημοπρατούμενης σύμβασης.

Αριθμός Απόφασης: 490 / 2020

2. Επειδή, με την Παρέμβασή της η παρεμβαίνουσα επιδιώκει την διατήρηση της ισχύος της προσβαλλόμενης απόφασης κατά το μέρος που έγινε δεκτή η προσφορά της και ανέδειξε αυτήν προσωρινή ανάδοχο της δημοπρατούμενης σύμβασης και ως εκ τούτου την απόρριψη της υπόψη Προσφυγής.

3. Επειδή, η με την Διακήρυξη με ΑΔΑΜ προκήρυξε δημόσιο, διεθνή, ηλεκτρονικό διαγωνισμό άνω των ορίων με αντικείμενο την κατασκευή του έργου «ΒΕΛΤΙΩΣΗ, ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ, ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΤΗΣ ΣΤΟ ΤΜΗΜΑ ΑΠΟ ΤΑ ΟΡΙΑ ΜΕΧΡΙ», συνολικής εκτιμώμενης αξίας 2.258.064,52 ευρώ (πλέον ΦΠΑ 24%) και με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει τιμής. Περίληψη της Διακήρυξης απεστάλη προς δημοσίευση στην Ε.Ε.Ε.Ε. στις 16.12.2019, το πλήρες κείμενο της διακήρυξης δημοσιεύθηκε στο Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (ΚΗΜΔΗΣ) στις 20.12.2019 με ΑΔΑΜ και τέλος η Διακήρυξη καταχωρήθηκε στη διαδικτυακή πύλη του Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ. στις 20.12.2019 όπου έλαβε το Συστημικό Αριθμό Στο διαγωνισμό υπέβαλαν προσφορά τρεις οικονομικοί φορείς, οι οποίοι κατά σειρά μειοδοσίας, προσέφεραν τα εξής ποσοστά έκπτωσης : πρώτη κατατάχθηκε η παρεμβαίνουσα «» με ποσοστό έκπτωσης 60,89%, δεύτερη η προσφεύγουσα «» με ποσοστό έκπτωσης 59,32% και τρίτη η εταιρία «» με ποσοστό έκπτωσης 51,18%. 26,1%. Κατά το στάδιο ελέγχου των δικαιολογητικών συμμετοχής διαπιστώθηκε ότι η εταιρία «» δήλωσε στο ερώτημα Γ, του Μέρους ΙΙ του υποβληθέντος ΕΕΕΣ ότι στηρίζεται στις ικανότητες του οικονομικού φορέα «» για την κάλυψη του κριτηρίου χρηματοοικονομικής επάρκειας. Ακολούθως, ο τρίτος οικονομικός» δήλωσε στο ερώτημα Α του Μέρους ΙΙ του υποβληθέντος ΕΕΕΣ σχετικά με τη δυνατότητα προσκόμισης βεβαίωσης πληρωμής εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και φόρων την απάντηση «ΟΧΙ» και παρακάτω στο 1^ο και 2^ο υποερώτημα του ερωτήματος Β του Μέρους ΙΙΙ σχετικά με το εάν έχει ανεκπλήρωτες υποχρεώσεις όσον αφορά στην καταβολή φόρων και εισφορών

κοινωνικής ασφάλισης και πάλι την απάντηση «ΟΧΙ». Διαπιστώνοντας προφανή αντίφαση μεταξύ των δύο αυτών απαντήσεων, η Επιτροπή Διαγωνισμού αποφάσισε να προσκαλέσει εγγράφως τον οικονομικό φορέα «» με δ.τ. «», προκειμένου να παράσχει διευκρινήσεις σχετικά με το εάν ο οικονομικός φορέας «», στις ικανότητες του οποίου δήλωσε ότι θα βασιστεί για την κάλυψη των κριτηρίων χρηματοοικονομικής επάρκειας είναι σε θέση να παράσχει βεβαίωση πληρωμής εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και φόρων ή να παράσχει πληροφορίες που θα δίνουν τη δυνατότητα στην αναθέτουσα αρχή ή στον αναθέτοντα φορέα να τη λάβει απευθείας μέσω πρόσβασης σε εθνική βάση δεδομένων σε οποιοδήποτε κράτος μέλος αυτή διατίθεται δωρεάν και να υποβάλει συμπληρωματικά σχετική διευκρινιστική υπεύθυνη δήλωση, σε περίπτωση που η αρνητική απάντηση στο προαναφερθέν ερώτημα του Ε.Ε.Ε.Σ. του οικονομικού φορέα «», αποτελούσε πρόδηλο εκ παραδρομής τυπικό σφάλμα. Ως εκ τούτου, σε συνέχεια της από 03/02/2020 πρόσκλησης, ο εν λόγω οικονομικός φορέας υπέβαλε εμπρόθεσμα στις 04-02-2020 τις ζητούμενες διευκρινίσεις/συμπληρώσεις, κατόπιν αξιολόγησης των οποίων, εν τέλει διαπιστώθηκε ότι όλοι οι διαγωνιζόμενοι κατέθεσαν όλα τα δικαιολογητικά, σύμφωνα με το άρθρο 24 της διακήρυξης. Εντούτοις, με την προσβαλλόμενη απόφαση, αναδείχθηκε προσωρινή ανάδοχος της δημοπρατούμενης σύμβασης η εταιρία «» με μέσο ποσοστό έκπτωσης 60,89 %.

4. Επειδή, για την άσκηση της ανωτέρω Προδικαστικής Προσφυγής έχει καταβληθεί το νόμιμο παράβολο, σύμφωνα με το άρθρο 5 του ΠΔ 39/2017 και το άρθρο 363 του Ν. 4412/2016 ποσού 11.291,00 ευρώ (ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό), το οποίο υπολογίζεται σε ποσοστό 0,5% επί της προϋπολογισθείσας αξίας της δημοπρατούμενης σύμβασης.

5. Επειδή, ο επίδικος διαγωνισμός ενόψει του αντικειμένου του (έργο) και της προϋπολογισθείσας δαπάνης του ύψους 2.258.064,52 € χωρίς ΦΠΑ, ήτοι ανώτερης αξίας των 60.000 €, σύμφωνα με το άρθρο 345 παρ.1 του Ν.4412/2016, όπως και του χρόνου αποστολής προς δημοσίευση της

Αριθμός Απόφασης: 490 / 2020

διακήρυξης, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Ν. 4412/2016 και στη δικαιοδοσία της Α.Ε.Π.Π., και συνεπώς παραδεκτώς κατά τούτο ασκείται η εν λόγω Προδικαστική Προσφυγή ενώπιον της Α.Ε.Π.Π.

6. Επειδή, η Προσφυγή έχει κατατεθεί εμπρόθεσμα σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 4 παρ. 1 περ. γ) του ΠΔ 39/2017 και το άρθρο 361 παρ. 1 περ. γ) του Ν. 4412/2016, δοθέντος ότι η αναθέτουσα αρχή κοινοποίησε μέσω του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού στο Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ την προσβαλλόμενη απόφαση στις 25.02.2020, οπότε και έλαβε γνώση αυτής η προσφεύγουσα, και η υπόψη Προσφυγή ασκήθηκε στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού στο Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ στις 06.03.2020, ήτοι εντός της προβλεπόμενης εκ του νόμου δεκαήμερης προθεσμίας.

7. Επειδή, το έννομο συμφέρον της προσφεύγουσας θεμελιώνεται στο γεγονός ότι με την προσβαλλόμενη απόφαση έγινε δεκτή η προσφορά της συνδιαγωνιζόμενης της και δη παρεμβαίνουσας εταιρίας και αναδείχθηκε αυτή προσωρινή ανάδοχος της δημοπρατούμενης σύμβασης, ματαιώνοντας την προσδοκία της προσφεύγουσας να αναλάβει αυτή την εκτέλεσή της.

8. Επειδή, η προσφεύγουσα βάλλει κατά της υπ' αριθ. 226/2020 απόφασης της αναθέτουσας αρχής, ισχυριζόμενη ότι εσφαλμένως έγινε δεκτή η προσφορά της παρεμβαίνουσας εταιρίας «» διότι αυτή δεν πληροί τους όρους της διακήρυξης λόγω του ότι συντρέχει λόγος αποκλεισμού στο πρόσωπο του τρίτου οικονομικού φορέα «» στην χρηματοοικονομική ικανότητα του οποίου δήλωσε ότι στηρίζεται. Ειδικότερα, με τον πρώτο λόγο προσφυγής, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι ο τρίτος οικονομικός φορέας «», στην χρηματοοικονομική ικανότητα του οποίου δήλωσε ότι στηρίζεται η παρεμβαίνουσα, απάντησε αρνητικά στην ερώτηση εάν είναι εγγεγραμμένος σε επίσημο κατάλογο εγκεκριμένων οικονομικών φορέων, ήτοι στο ΜΕΕΠ, και ακολούθως αρνητικά και στην επόμενη ερώτηση, εάν θα είναι σε θέση να προσκομίσει βεβαίωση πληρωμής εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και φόρων., Όμως, κατά την προσφεύγουσα, το γεγονός ότι ο τρίτος οικονομικός φορέας δεν είναι εγγεγραμμένος σε επίσημο εθνικό κατάλογο εργοληπτικών

επιχειρήσεων (ΜΕΕΠ) αρκεί για τον αποκλεισμό του διότι εκ του λόγου τούτου δεν μπορεί να αποδείξει ότι πληροί το κριτήριο οικονομικής-χρηματοοικονομικής επάρκειας για το οποίο συμμετέχει στον επίμαχο διαγωνισμό. Άλλωστε, κατά την προσφεύγουσα, ακόμα και αν κριθεί ότι ο τρίτος οικονομικός φορέας δεν ήταν αναγκαίο να είναι εγγεγραμμένος σε επίσημο κατάλογο και άρα δεν ήταν υποχρεωμένος να απαντήσει θετικά στο ΕΕΕΣ, θα έπρεπε μετά βεβαιότητας να απαντήσει θετικά στο πεδίο σχετικά με την δυνατότητα προσκόμισης ασφαλιστικής και φορολογικής ενημερότητας, αφού δεν θα ίσχυε η περίπτωση β' του άρθρου 23.9 της διακήρυξης και επομένως δεν θα απαλλάσσονταν από την υποχρέωση προσκόμισης φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας. Με τον δεύτερο λόγο προσφυγής, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η αρνητική απάντηση που έδωσε ο τρίτος οικονομικός φορέας «» (στις ικανότητες του οποίου στηρίζεται), στο πεδίο του ΕΕΕΣ που αφορά το αν θα είναι σε θέση να προσκομίσει βεβαίωση πληρωμής εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και φόρων δεν δημιουργεί ασάφεια, η οποία επιδέχεται συμπλήρωσης, και αυτό παρά το ότι στα υποερωτήματα του ερωτήματος Β ο τρίτος οικονομικός φορέας απάντησε και πάλι αρνητικά ότι δεν έχει ανεκπλήρωτες υποχρεώσεις όσον αφορά την καταβολή φόρων και την καταβολή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης, τόσο στην χώρα στην οποία είναι εγκατεστημένος όσο και στο κράτος μέλος της αναθέτουσας αρχής. Και τούτο διότι, κατά τους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας, δεν υπάρχει ταύτιση στο περιεχόμενο των τριών ερωτήσεων. Η μεν πρώτη ερώτηση αναφέρεται στο μέλλον «[...] θα είναι σε θέση να προσκομίσει βεβαίωση πληρωμής εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και φόρων ή να παράσχει πληροφορίες [...]»;», ενώ οι επόμενες αναφέρονται στο παρόν «[...] έχει ανεκπλήρωτες υποχρεώσεις όσον αφορά την καταβολή φόρων / εισφορών κοινωνικής ασφάλισης [...]»; Άλλωστε, δεν θα υπήρχε λόγος να τίθεται δύο φορές η ίδια ερώτηση στο ΕΕΕΣ, αφού σκοπός του εγγράφου είναι η προκαταρκτική απόδειξη προς αντικατάσταση των πιστοποιητικών που εκδίδουν δημόσιες αρχές ή τρίτα μέρη και όχι η «παραπλάνηση» των διαγωνιζομένων με ερωτήσεις ίδιου περιεχομένου αλλά διαφορετικής διατύπωσης. Συνεπώς, το γεγονός ότι ένας οικονομικός φορέας

έχει εκπληρώσει τις φορολογικές και ασφαλιστικές του υποχρεώσεις δεν σημαίνει απαραίτητα ότι σε ένα μελλοντικό στάδιο θα είναι σε θέση να προσκομίσει την κρίσιμη βεβαίωση. Υπό αυτά τα δεδομένα, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η μια απάντηση δεν αναιρεί την άλλη, και άρα δεν προκύπτει οποιαδήποτε ασάφεια στο ΕΕΕΣ του τρίτου οικονομικού φορέα, η οποία μάλιστα να δικαιολογεί την εφαρμογή εκ μέρους της Επιτροπής Διαγωνισμού του άρθρου 102 του ν. 4412/2016 για την παροχή διευκρινίσεων. Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η αρνητική απάντηση του τρίτου οικονομικού φορέα στο συγκεκριμένο πεδίο του εν λόγω εντύπου (Μέρος II Ενότητα Α) δεν μπορεί να θεωρηθεί «επουσιώδης πλημμέλεια» ή «πρόδηλο εκ παραδρομής σφάλμα», που επιδέχονταν συμπλήρωση, αφού τούτο προϋπέθετε την αντικατάσταση του υποβληθέντος από την εν λόγω εταιρεία ΕΕΕΣ, όσον αφορά το επίμαχο πεδίο, με τη δήλωση, το πρώτον, ότι είναι σε θέση να προσκομίσει βεβαίωση πληρωμής εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και φόρων ή την παροχή πληροφοριών που θα δίνουν τη δυνατότητα στην αναθέτουσα αρχή να τη λάβει απευθείας μέσω πρόσβασης σε εθνική βάση δεδομένων, γεγονός που αν δεν συντρέχει συνιστά λόγο αποκλεισμού από τη διαδικασία. Όμως, κατά τις διατάξεις του άρθρου 102 παρ. 2 του ν. 4412/2016, ερμηνευόμενες σύμφωνα με την αρχή της τυπικότητας, η συμπλήρωση ή η διευκρίνιση εγγράφων δεν επιτρέπεται να έχει ως συνέπεια μεταγενέστερη αντικατάσταση εγγράφων που έχουν υποβληθεί σύμφωνα με τους όρους της διακήρυξης και μάλιστα, όπως εν προκειμένω, του ΕΕΕΣ, δηλαδή του ουσιώδους εκείνου δικαιολογητικού συμμετοχής το οποίο, σύμφωνα με το άρθρο 79 του ν. 4412/2016, επέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης και λειτουργεί ως προκαταρκτική απόδειξη ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας πληροί τις προϋποθέσεις συμμετοχής που ορίζονται στην οικεία διακήρυξη και στην κείμενη νομοθεσία (Βλ. ΔΕφΑΘ (ΙΒ' Τμήμα) 30/2019, ΣτΕ 135/2018 (Αναστ) και πρβλ. ΕΑ ΣτΕ 135/2018, 1044/2010, 1065/2009). Υπό τα ανωτέρω δεδομένα, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι μη νομίμως η αναθέτουσα αρχή κάλεσε, μέσω της διαδικασίας των διευκρινίσεων, την εταιρεία «» να συμπληρώσει το ΕΕΕΣ του τρίτου οικονομικού φορέα στον οποίο στηρίζεται για την κάλυψη των κριτηρίων χρηματοοικονομικής επάρκειας,

και κατά συνέπεια, μη νομίμως αναδείχθηκε αυτή ως προσωρινή ανάδοχος του ένδικου διαγωνισμού.

9. Επειδή, η αναθέτουσα αρχή κατέθεσε στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού στο Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ το από 16.03.2020 έγγραφο με τις απόψεις της επί της υπόψη Προσφυγής, με τις οποίες υποστηρίζει ότι ο τρίτος οικονομικός φορέας «» δεν συνιστά εταιρία εγγεγραμμένη στο ΜΕΕΠ και ως εκ τούτου, δεν όφειλε να συμπληρώσει το επίμαχο πεδίο του Μέρους II, του ΕΕΕΣ, παρά μόνον αρκούσε να απαντήσει ορθώς υποερωτήματα 1 και 2 του ερωτήματος Β, του Μέρους III, τα οποία αφορούν στο εάν ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας έχει ανεκπλήρωτες υποχρεώσεις όσον αφορά την καταβολή φόρων και εισφορών κοινωνικής ασφάλισης, στο οποίο ερώτημα αυτός ορθώς απάντησε αρνητικά. Προς ενίσχυση των απόψεών της, η αναθέτουσα αρχή επικαλείται τις υπ' αριθ. 1354/2019, 222/2020 αποφάσεις της ΑΕΠΠ όπου έχει κριθεί σχετικώς ότι παρά την λανθασμένη απάντηση του οικονομικού φορέα στο επίμαχο πεδίο του ΕΕΕΣ περί της δυνατότητας προσκόμισης αποδεικτικών, δεν συντρέχει λόγος απόρριψης της προσφοράς του, διότι δεν συνέτρεχε καν υποχρέωσή του όπως απαντήσει στο συγκεκριμένο επίμαχο πεδίο που εμφοχώρησε η λανθασμένη απάντηση, διότι το πεδίο αυτό αφορά σε συμβάσεις έργου και πρέπει να συμπληρώνεται μόνον από τους εγγεγραμμένους στο ΜΕΕΠ οικονομικούς φορείς. Ακόμα δε και υπό την εκδοχή της αντιφατικότητας των σημειούμενων στο ΕΕΕΣ απαντήσεων, κρίθηκε ότι ο οικονομικός φορέας νομίμως κλήθηκε από την αναθέτουσα αρχή και χορήγησε διευκρίνιση επί της αντιφατικής δήλωσης του ΕΕΕΣ, δηλώνοντας ότι θα είναι σε θέση να προσκομίσει τα προβλεπόμενα δικαιολογητικά και ότι η αντιφατικότητα του ΕΕΕΣ οφείλεται σε παραδρομή.

10. Επειδή, επί της Προσφυγής παρεμβαίνει η προσωρινή ανάδοχος «», η οποία Παρέμβαση ασκήθηκε εμπροθέσμως, σύμφωνα με το άρθρο 362 παρ. 3 του Ν. 4412/2016 και το άρθρο 7 του Π.Δ.39/2017, καθότι η υπόψη Προσφυγή κοινοποιήθηκε σε αυτήν μέσω του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού στο ΕΣΗΔΗΣ στις 10.03.2020 και η Παρέμβαση ασκήθηκε στον

Αριθμός Απόφασης: 490 / 2020

ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού στο Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ στις 19.03.2020, ήτοι εντός της νόμιμης δεκαήμερης προθεσμίας. Η δε παρεμβαίνουσα έχει έννομο συμφέρον να παρέμβει, ζητώντας την διατήρηση της ισχύος της προσβαλλόμενης με την οποία η ίδια αναδεικνύεται προσωρινή ανάδοχος της δημοπρατούμενης σύμβασης. Ειδικότερα, η παρεμβαίνουσα ισχυρίζεται ότι από τους όρους της επίμαχης διακήρυξης προκύπτει ότι για την κάλυψη του κριτηρίου επαγγελματικής καταλληλότητας (άρθρο 22.Β.) απαιτείται πράγματι οι προσφέροντες να είναι εγγεγραμμένοι στο ΜΕΕΠ. Η υποχρέωση αυτή, όπως προκύπτει από τη γραμματική διατύπωση του άρθρου 22.Β της Διακήρυξης, αναφέρεται μόνο σε «προσφέροντες» και δεν αφορά τους οικονομικούς φορείς που δανείζουν εμπειρία (αναφορικά με τα υπόλοιπα κριτήρια ποιοτικής επιλογής) στον εκάστοτε προσφέροντα. Εν προκειμένω, η προσφεύγουσα πληροί αυτοτελώς την συγκεκριμένη προϋπόθεση αφού συνιστά εταιρία εγγεγραμμένη στο ΜΕΕΠ, ενώ στον τρίτο οικονομικό φορέα «» στηρίζεται μόνο αναφορικά με το κριτήριο οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας, και προς τούτο μόνον όφειλε η τελευταία να υποβάλλει χωριστό ΕΕΕΣ. Συνεπώς, κατά την παρεμβαίνουσα, αβάσιμα υποστηρίζει η προσφεύγουσα ότι η εταιρία «» έπρεπε να είναι εγγεγραμμένη στο ΜΕΕΠ. Περαιτέρω, η παρεμβαίνουσα επικαλείται ότι σε κανένα σημείο της διακήρυξης δεν τίθεται επί ποινή αποκλεισμού ή απαραδέκτου της προσφοράς, η υποχρέωση εγγραφής στο ΜΕΕΠ για την απόδειξη του κριτηρίου χρηματοοικονομικής επάρκειας. Η παρεμβαίνουσα υποστηρίζει ότι η απαίτηση που πρέπει να καλύπτουν οι προσφέροντες (αυτόνομα ή μέσω δάνειας εμπειρίας), ώστε να πληρούν το κριτήριο επιλογής της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας τίθεται με το άρθρο 22.Γ. της Διακήρυξης, ενώ τα αποδεικτικά έγγραφα για την πλήρωση αυτού αναφέρονται στο άρθρο 23.5. αυτής. Με την προσφορά τους, οι υποψήφιοι υποβάλουν το ΕΕΕΣ, όπου δηλώνουν ότι πληρούν, μεταξύ άλλων, το ανωτέρω κριτήριο επιλογής, ενώ τα αποδεικτικά έγγραφα θα ζητηθούν ως δικαιολογητικά κατακύρωσης, μόνο από τον προσωρινό ανάδοχο που θα επιλεγεί. Τόσο το άρθρο 22.Γ. της Διακήρυξης, όσο και το άρθρο 23.5 αυτής περιέχουν ρυθμίσεις τόσο για τους οικονομικούς

φορείς που τυχαίνει να είναι εγγεγραμμένοι στο ΜΕΕΠ, όσο και για αυτούς που δεν είναι. Δηλαδή, η βεβαίωση εγγραφής στο ΜΕΕΠ μπορεί να υποβάλλεται για την απόδειξη όλων ή ορισμένων μόνο απαιτήσεων οικονομικής και χρηματοοικονομικής του άρθρου 22.Γ, οπότε αν δεν καλύπτει πλήρως τις απαιτήσεις της Διακήρυξης ή αν αυτή δεν υπάρχει, οι οικονομικοί φορείς μπορούν να προσκομίζουν ένα ή περισσότερα από τα αποδεικτικά μέσα που προβλέπονται στο Μέρος Ι του Παραρτήματος ΧΙΙ του Ν. 4412/2016. Το ίδιο ισχύει και για τον τρίτο, στον οποίο ο προσφέρων οικονομικός φορέας στηρίζεται για την πλήρωση του κριτηρίου της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας. Επομένως, από τους κανονιστικούς όρους αυτούς δεν αποκλείεται, αντιθέτως επιτρέπεται, οι οικονομικοί φορείς να μην είναι εγγεγραμμένοι στο ΜΕΕΠ. Η παρεμβαίνουσα επίσης υποστηρίζει ότι, κατά την κρατούσα άποψη, ο συνδυασμός της εγγραφής στο ΜΕΕΠ και της κατοχής αντίστοιχης ενημερότητας πτυχίου αποτελούν επίσημο κατάλογο εγκεκριμένων οικονομικών φορέων, τα οποία στοιχεία σε συνδυασμό αποτελούν τεκμήριο της καταλληλότητας και της τεχνικής ικανότητας των διαγωνιζομένων. Με άλλα λόγια το σχετικό πιστοποιητικό ΜΕΕΠ μαζί με την ενημερότητα πτυχίου απαλλάσσει τις εγγεγραμμένες στο ΜΕΕΠ εργοληπτικές επιχειρήσεις από την υποχρέωση να καταθέτουν τα επιμέρους δικαιολογητικά τους στους διαγωνισμούς σχετικά με την τεχνική ικανότητα τους ενώ οι οικονομικούς φορείς που δεν θα επιλέξουν να κάνουν χρήση της εν λόγω δυνατότητας ή δεν είναι εγγεγραμμένη στο ΜΕΕΠ πρέπει να υποβάλλουν (αν και όταν τους ζητηθεί από την αναθέτουσα αρχή) τα αντίστοιχα για κάθε κριτήριο επιλογής δικαιολογητικά. Ενόψει όλων των ανωτέρω, η παρεμβαίνουσα υποστηρίζει ότι η εταιρεία «.....» υπέβαλε, ως όφειλε, ΕΕΕΣ, καθώς πρόκειται να στηρίξει, ως τρίτη, την παρεμβαίνουσα για την κάλυψη του κριτηρίου οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας. Πράγματι, στο ερώτημα Α του Μέρους ΙΙ του ΕΕΕΣ για την περίπτωση που ο οικονομικός φορέας είναι εγγεγραμμένος σε επίσημο κατάλογο εγκεκριμένων οικονομικών φορέων ή διαθέτει ισοδύναμο πιστοποιητικό (π.χ. βάσει εθνικού συστήματος (προ)επιλογής;», απάντησε ορθώς και νομίμως «ΟΧΙ». Και τούτο διότι η εγγραφή σε επίσημο κατάλογο,

ήτοι στο Μ.Ε.ΕΠ σε συνδυασμό με την ενημερότητα πτυχίου, πρώτον δεν είχε τεθεί επί ποινή αποκλεισμού με τη Διακήρυξη του διαγωνισμού, και δεύτερον δεν αποτελεί προϋπόθεση για την πλήρωση του επίμαχου κριτηρίου επιλογής. Στο στάδιο αυτό της διαγωνιστικής διαδικασίας, η εν λόγω εταιρεία όφειλε απλώς να δηλώσει συναφώς στο Μέρος IV τμήμα Β του ΕΕΕΣ ότι πληροί το κριτήριο οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας, γεγονός που πράγματι έπραξε και σε επόμενο στάδιο της διαγωνιστικής διαδικασίας, ο ανωτέρω τρίτος οικονομικός φορέας (δανειστής) θα κληθεί να αποδείξει ότι διαθέτει την σχετική οικονομική επάρκεια με τα αποδεικτικά μέσα που προβλέπονται στο Μέρος Ι του Παραρτήματος XII του ν. 4412/2016, ανάλογα με την τιθέμενη στο άρθρο 22.Γ. απαίτηση. Αναφορικά με τον δεύτερο λόγο προσφυγής, η παρεμβαίνουσα αντικρούει ότι η αρνητική απάντηση του έδωσε ο τρίτος οικονομικός φορέας στο ερώτημα Β του Μέρους III στο ερώτημα εάν έχει ανεκπλήρωτες υποχρεώσεις όσον αφορά στην καταβολή φόρων και εισφορών κοινωνικής ασφάλισης αρκεί για τη νόμιμη συμμετοχή του στο διαγωνισμό, η δε απόδειξη της αλήθειας ή μη της εν λόγω δήλωσης λαμβάνει χώρα σε μεταγενέστερο στάδιο του διαγωνισμού αποκλειστικά από τον προσωρινό ανάδοχο. Επίσης, η παρεμβαίνουσα αποκρούει ως αβάσιμο τον ισχυρισμό της προσφεύγουσας ότι στο μέτρο που ο τρίτος οικονομικός φορέας δεν δήλωσε εγγεγραμμένος στο ΜΕΕΠ δεν μπορεί να αποδείξει με άλλο τρόπο την τήρηση των φορολογικών και ασφαλιστικών του υποχρεώσεων, διότι, κατά την παρεμβαίνουσα, το πιστοποιητικό εγγραφής στο ΜΕΕΠ μαζί με την ενημερότητα πτυχίου απαλλάσσουν απλώς τις εγγεγραμμένες στο ΜΕΕΠ εργοληπτικές επιχειρήσεις από την υποχρέωση να καταθέτουν τα επιμέρους δικαιολογητικά ασφαλιστικής και φορολογικής ενημερότητας, ήτοι τα δύο αυτά έγγραφα συνδυαστικά αποτελούν τεκμήριο κάλυψης των απαιτήσεων ασφαλιστικής-φορολογικής ικανότητας των διαγωνιζομένων, χωρίς να αποκλείεται η περίπτωση, εταιρία που δεν είναι εγγεγραμμένη στο ΜΕΕΠ να προσκομίζει τα δικαιολογητικά αυτά για την απόδειξη της ασφαλιστικής-φορολογικής της ικανότητας. Για την περίπτωση που ήθελε δημιουργηθούν αμφιβολίες σχετικά με την ασφαλιστική-φορολογική ικανότητα του τρίτου οικονομικού φορέα, λόγω του ότι στο ερώτημα

του ΕΕΕΣ : «εάν ο οικονομικός φορέας θα είναι σε θέση να προσκομίσει βεβαίωση πληρωμής εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και φόρων» η εταιρία «» απάντησε επίσης «ΟΧΙ», η παρεμβαίνουσα υποστηρίζει ότι ορθώς η Επιτροπή Διαγωνισμού έκανε χρήση της δυνατότητας του άρθρου 102 του Ν. 4412/2016 για παροχή διευκρινίσεων μέσω υποβολής σχετικής υπεύθυνης δήλωσης. Η εταιρεία «» ανταποκρίθηκε άμεσα προσκομίζοντας την σχετική υπεύθυνη δήλωση της κ., Προέδρου και Διευθύνουσας Συμβούλου της, στο σώμα της οποίας αναφέρεται ότι είναι σε θέση να προσκομίσει βεβαίωση πληρωμής εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και φόρων, με συνέπεια την άρση της συγκεκριμένης ασάφειας. Μάλιστα, η παρεμβαίνουσα ισχυρίζεται ότι το ερώτημα Α του Μέρους ΙΙ του ΕΕΕΣ , αφορά μόνον τις συμβάσεις έργων, καθώς η βεβαίωση εγγραφής στο ΜΕΕΠ, σε συνδυασμό με την ενημερότητα πτυχίου, συνιστούν τον μοναδικό, επί του παρόντος, εθνικό επίσημο κατάλογο προεπιλογής, συνεπώς μόνο εάν ένας οικονομικός φορέας συμπληρώσει στο πρώτο υποερώτημα περί εγγραφής στο ΜΕΕΠ την απάντηση «ΝΑΙ», οφείλει να απαντήσει και στα υπόλοιπα τμήματα της ενότητας, μεταξύ των οποίων και στο επίμαχο πεδίο περί δυνατότητας προσκόμισης δικαιολογητικών καταβολής ασφαλιστικών και φορολογικών οφειλών. Εν προκειμένω, στο μέτρο που η απάντηση της εταιρείας «» στο πρώτο υποερώτημα περί εγγραφής στο ΜΕΕΠ ήταν αρνητική, δεν συνέτρεχε καν υποχρέωσή της όπως απαντήσει στο συγκεκριμένο επίμαχο πεδίο, από το οποίο προέκυψε ο προβληματισμός εκ μέρους της Επιτροπής Διαγωνισμού και συνακόλουθα συνήχθη η σχετική ασάφεια. Τέλος, ακόμη και στην αδόκητη περίπτωση που ήθελε γίνει δεκτό ότι η εταιρεία «» δεν πληροί το σχετικό κριτήριο επιλογής, η παρεμβαίνουσα υποστηρίζει ότι εκ των όρων της διακήρυξης προβλέπεται η υποχρέωσή της να αντικαταστήσει τον τρίτο οικονομικό φορέα, στις ικανότητες του οποίου προτίθεται να βασιστεί και σε καμία περίπτωση δεν προβλέπεται ο άνευ ετέρου αποκλεισμός της από τη διαγωνιστική διαδικασία.

11. Επειδή, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 4412/2016, οι οποίες διέπουν την παρούσα διαγωνιστική διαδικασία, προβλέπονται τα εξής : Στο άρθρο 73 με

τίτλο «Λόγοι αποκλεισμού» προβλέπεται ότι : «2. Αποκλείεται από τη συμμετοχή σε διαδικασία σύναψης σύμβασης οποιοσδήποτε οικονομικός φορέας, εάν η αναθέτουσα αρχή: α) γνωρίζει ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας έχει αθετήσει τις υποχρεώσεις του όσον αφορά την καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και αυτό έχει διαπιστωθεί από δικαστική ή διοικητική απόφαση με τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ, σύμφωνα με διατάξεις της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ή την εθνική νομοθεσία ή/και β) μπορεί να αποδείξει με τα κατάλληλα μέσα ότι ο οικονομικός φορέας έχει αθετήσει τις υποχρεώσεις του όσον αφορά την καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης...». Στο άρθρο 75 με τίτλο «Κριτήρια επιλογής» προβλέπεται ότι : «1. Τα κριτήρια επιλογής μπορεί να αφορούν : α) την καταλληλότητα για την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας, β) την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια, γ) την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να επιβάλλουν στους οικονομικούς φορείς ως απαιτήσεις συμμετοχής μόνο τα κριτήρια που αναφέρονται στις παραγράφους 2, 3 και 4. Οι αναθέτουσες αρχές περιορίζουν τις όποιες απαιτήσεις συμμετοχής σε εκείνες που είναι απαραίτητες ώστε να διασφαλίζεται ότι ο υποψήφιος ή ο προσφέρων διαθέτει τις εκ του νόμου απαιτούμενες προϋποθέσεις, τις χρηματοοικονομικές δυνατότητες, καθώς και τις τεχνικές και επαγγελματικές ικανότητες για την εκτέλεση της υπό ανάθεση σύμβασης. Όλες οι απαιτήσεις σχετίζονται και είναι ανάλογες με το αντικείμενο της σύμβασης. 2. Όσον αφορά την καταλληλότητα για την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να απαιτούν από τους οικονομικούς φορείς να είναι εγγεγραμμένοι σε ένα από τα επαγγελματικά ή εμπορικά μητρώα που τηρούνται από κράτος - μέλος εγκατάστασής τους, όπως περιγράφεται στο Παράρτημα ΧΙ του Προσαρτήματος Α` ή να ικανοποιούν οποιαδήποτε άλλη απαίτηση ορίζεται στο Παράρτημα αυτό. {...} 3. Όσον αφορά την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να επιβάλλουν απαιτήσεις που να διασφαλίζουν ότι οι οικονομικοί φορείς διαθέτουν την αναγκαία οικονομική και χρηματοδοτική ικανότητα για την εκτέλεση της σύμβασης. Για το σκοπό αυτόν, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να απαιτούν ειδικότερα από τους οικονομικούς

φορείς, να έχουν έναν ορισμένο ελάχιστο ετήσιο κύκλο εργασιών, συμπεριλαμβανομένου ορισμένου ελάχιστου κύκλου εργασιών στον τομέα δραστηριοτήτων που καλύπτεται από τη σύμβαση. Επίσης, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να απαιτούν από τους οικονομικούς φορείς να παρέχουν πληροφορίες σχετικά με τους ετήσιους λογαριασμούς, παρουσιάζοντας την αναλογία, ιδίως, στοιχείων ενεργητικού και παθητικού. Μπορούν επίσης να απαιτούν κατάλληλο επίπεδο ασφαλιστικής κάλυψης έναντι επαγγελματικών κινδύνων. {...} 5. Οι αναθέτουσες αρχές αναφέρουν τις απαιτούμενες προϋποθέσεις συμμετοχής που μπορεί να εκφράζονται ως ελάχιστα επίπεδα ικανότητας, καθώς και τα κατάλληλα αποδεικτικά μέσα, στην προκήρυξη σύμβασης ή στην πρόσκληση επιβεβαίωσης ενδιαφέροντος». Στο άρθρο 78 με τίτλο «Στήριξη στις ικανότητες άλλων φορέων» προβλέπεται ότι: «1. Όσον αφορά τα κριτήρια της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας που προβλέπονται στην παρ. 3 του άρθρου 75 και τα κριτήρια σχετικά με την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα που προβλέπονται στην παρ. 4 του άρθρου 75, ένας οικονομικός φορέας μπορεί, κατά περίπτωση και για συγκεκριμένη σύμβαση, να στηρίζεται στις ικανότητες άλλων φορέων, ασχέτως της νομικής φύσης των δεσμών του με αυτούς. Όσον αφορά τα κριτήρια που σχετίζονται με τους τίτλους σπουδών και τα επαγγελματικά προσόντα που ορίζονται στην περίπτωση στ` του Μέρους II του Παραρτήματος XII του Προσαρτήματος Α` ή με την σχετική επαγγελματική εμπειρία, οι οικονομικοί φορείς, μπορούν ωστόσο να βασίζονται στις ικανότητες άλλων φορέων μόνο εάν οι τελευταίοι θα εκτελέσουν τις εργασίες ή τις υπηρεσίες για τις οποίες απαιτούνται οι συγκεκριμένες ικανότητες. Αν ο οικονομικός φορέας επιθυμεί να στηριχθεί στις ικανότητες άλλων φορέων, αποδεικνύει στην αναθέτουσα αρχή ότι θα έχει στη διάθεσή του τους αναγκαίους πόρους, ιδίως, με την προσκόμιση της σχετικής δέσμευσης των φορέων αυτών για τον σκοπό αυτό. Η αναθέτουσα αρχή ελέγχει, σύμφωνα με τα άρθρα 79, 80 και 81, αν οι φορείς, στις ικανότητες των οποίων προτίθεται να στηριχθεί ο οικονομικός φορέας, πληρούν τα σχετικά κριτήρια επιλογής και εάν συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού, σύμφωνα με τα άρθρα 73 και 74.....». Στο άρθρο 79 με τίτλο «Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης» προβλέπεται ότι :

«1. Κατά την υποβολή αιτήσεων συμμετοχής ή κατά την υποβολή προσφορών στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων άνω των ορίων, οι αναθέτουσες αρχές δέχονται το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ), το οποίο αποτελείται από ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση, με τις συνέπειες του ν. 1599/1986 (Α`75), ως προκαταρκτική απόδειξη προς αντικατάσταση των πιστοποιητικών που εκδίδουν δημόσιες αρχές ή τρίτα μέρη, επιβεβαιώνοντας ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας πληροί τις ακόλουθες προϋποθέσεις: α) δεν βρίσκεται σε μία από τις καταστάσεις των άρθρων 73 και 74 για τις οποίες οι οικονομικοί φορείς αποκλείονται ή μπορούν να αποκλεισθούν, β) πληροί τα σχετικά κριτήρια επιλογής τα οποία έχουν καθοριστεί, σύμφωνα με τα άρθρα 75, 76 και 77, γ) κατά περίπτωση, τηρεί τους αντικειμενικούς κανόνες και κριτήρια που έχουν καθοριστεί, σύμφωνα με το άρθρο 84. Όταν ο οικονομικός φορέας στηρίζεται στις ικανότητες άλλων φορέων, σύμφωνα με το άρθρο 78, το ΕΕΕΣ περιέχει επίσης τις ως άνω πληροφορίες όσον αφορά τους φορείς αυτούς. Το ΕΕΕΣ αποτελείται από επίσημη δήλωση του οικονομικού φορέα ότι ο σχετικός λόγος αποκλεισμού δεν ισχύει και/ή ότι πληρούται το σχετικό κριτήριο επιλογής και παρέχει τις κατάλληλες πληροφορίες, όπως απαιτείται από την αναθέτουσα αρχή». Στο άρθρο 80 με τίτλο «Αποδεικτικά μέσα» προβλέπεται ότι : «1. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να απαιτούν τα πιστοποιητικά, τις βεβαιώσεις και τα λοιπά αποδεικτικά μέσα που αναφέρονται στις παραγράφους 2, 4 και 5 και στο Παράρτημα ΧΙΙ του Προσαρτήματος Α`, ως απόδειξη της μη ύπαρξης λόγων αποκλεισμού, όπως αναφέρονται στα άρθρα 73 και 74 και της πλήρωσης των κριτηρίων επιλογής, σύμφωνα με τα άρθρα 75 και 76. Οι αναθέτουσες αρχές δεν απαιτούν αποδεικτικά μέσα, πλην εκείνων που αναφέρονται στο παρόν άρθρο και στο άρθρο 82. Όσον αφορά το άρθρο 78, οι οικονομικοί φορείς μπορούν να στηρίζονται σε οποιοδήποτε κατάλληλο μέσο προκειμένου να αποδείξουν στην αναθέτουσα αρχή ότι θα έχουν τους αναγκαίους πόρους στη διάθεσή τους. 2. {...} 3. Για την απόδειξη της απαίτησης της παραγράφου 2 του άρθρου 75, οι αναθέτουσες αρχές απαιτούν πιστοποιητικό/βεβαίωση του οικείου επαγγελματικού μητρώου του Παραρτήματος ΧΙ του Προσαρτήματος Α`, με το οποίο να πιστοποιείται αφενός η εγγραφή τους σε αυτό και το ειδικό επάγγελμά

τους, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα και στα άρθρα 76 και 77, κατά περίπτωση {...}». Στο άρθρο 103 με τίτλο «Πρόσκληση για υποβολή δικαιολογητικών» προβλέπεται ότι : «Πέραν των οριζόμενων στις παραγράφους 3 και 4 του άρθρου 79 και στο άρθρο 93, ισχύουν και τα ακόλουθα: 1. Μετά την αξιολόγηση των προσφορών, η αναθέτουσα αρχή ειδοποιεί εγγράφως τον προσφέροντα, στον οποίο πρόκειται να γίνει η κατακύρωση («προσωρινό ανάδοχο»), να υποβάλει εντός προθεσμίας, "εντός δέκα (10) ημερών" από την κοινοποίηση της σχετικής έγγραφης ειδοποίησης σε αυτόν, τα αποδεικτικά έγγραφα νομιμοποίησης και τα πρωτότυπα ή αντίγραφα που εκδίδονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 4250/2014 (Α` 74) όλων των δικαιολογητικών του άρθρου 80, όπως καθορίζονται ειδικότερα στα έγγραφα της σύμβασης, ως αποδεικτικά στοιχεία για τη μη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού των άρθρων 73 και 74, καθώς και για την πλήρωση των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής των άρθρων 75 έως 78. Τα δικαιολογητικά υποβάλλονται στην αναθέτουσα αρχή σε σφραγισμένο φάκελο, ο οποίος παραδίδεται στο αρμόδιο όργανο αξιολόγησης».

12. Επειδή, ειδικά για τις δημόσιες συμβάσεις έργων, στις διατάξεις του ν. 4412/2016 προβλέπονται τα εξής : Στο άρθρο 76 του νόμου προβλέπεται ότι : «1. Πέραν των οριζόμενων στην παρ. 2 του άρθρου 75, ειδικά για τις δημόσιες συμβάσεις έργων, ισχύουν τα ακόλουθα: α) Στο Μ.Ε.ΕΠ. ή τα νομαρχιακά μητρώα, εγγράφονται οικονομικοί φορείς κατά κατηγορίες ή εξειδικευμένες επιχειρήσεις. {...} 3. Πέραν των οριζόμενων στις παρ. 3, 4 και 5 του άρθρου 75, ειδικά για τις δημόσιες συμβάσεις έργων, ισχύουν συμπληρωματικά τα ακόλουθα: α) Αν το έργο ανήκει σε μια κατηγορία του Μ.Ε.ΕΠ. κατά την παράγραφο 1 περίπτωση β`, η τάξη, στην οποία πρέπει να είναι εγγεγραμμένοι οι οικονομικοί φορείς, προσδιορίζεται από την εκτιμώμενη αξία της σύμβασης. Για την εφαρμογή του προηγούμενου εδαφίου τα ποσοστά των απρόβλεπτων δαπανών (απρόβλεπτα), όπως αυτά καθορίζονται στην περίπτωση α` της παρ. 3 του άρθρου 156, λαμβάνονται υποχρεωτικά υπόψη. Αν το έργο ανήκει σε περισσότερες κατηγορίες του Μ.Ε.ΕΠ. κατά την παράγραφο 1 περίπτωση γ`, η τάξη για κάθε κατηγορία, στην οποία πρέπει να είναι εγγεγραμμένοι οι οικονομικοί φορείς, προσδιορίζεται από το αντίστοιχο μέρος της εκτιμώμενης

αξίας της σύμβασης. Τα πιο πάνω εφαρμόζονται ανάλογα και για τις εξειδικευμένες επιχειρήσεις. Σε κάθε άλλη περίπτωση οικονομικοί φορείς, που αποδεικνύουν ότι καλύπτουν τα κριτήρια επιλογής μπορούν να συμμετέχουν». Ειδικά δε για τα Μητρώα Εργοληπτικών Επιχειρήσεων, κατόπιν παραπομπής από το άρθρο 80 του ν. 4412/2016, στο Παράρτημα XI του Προσαρτήματος Α του Ν. 4412/2016 με τίτλο «Μητρώα» προβλέπεται ότι : «Τα σχετικά επαγγελματικά και εμπορικά μητρώα καθώς και οι δηλώσεις και τα πιστοποιητικά που αντιστοιχούν σε κάθε κράτος μέλος είναι: ..[...] - στην Ελλάδα, το «Μητρώο Εργοληπτικών Επιχειρήσεων— ΜΕΕΠ» του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων καθώς και τα νομαρχιακά μητρώα στην περίπτωση των δημόσιων συμβάσεων έργων, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της παρ. 1 του άρθρου 76 {...}». Περαιτέρω, με το άρθρο 83 του ν. 4412/2016 τίθενται τα γενικά χαρακτηριστικά λειτουργίας και κατάταξης στους επίσημους καταλόγους εγκεκριμένων οικονομικών φορέων εργοληπτών, προμηθευτών ή παρόχων υπηρεσιών και ειδικότερα ορίζονται τα εξής : «1. Η λειτουργία όλων των επίσημων καταλόγων εγκεκριμένων εργοληπτών, προμηθευτών ή παρόχων υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων των μελετητών, που προβλέπονται από τις εκάστοτε ισχύουσες εθνικές διατάξεις ή/και η πιστοποίηση από οργανισμούς πιστοποίησης που συμμορφώνονται με τα ευρωπαϊκά πρότυπα πιστοποίησης, κατά την έννοια του Παραρτήματος VII του Προσαρτήματος Α`, διέπεται από τις διατάξεις του παρόντος άρθρου {...} 2. Οι προϋποθέσεις εγγραφής στους επίσημους καταλόγους εγκεκριμένων εργοληπτών, προμηθευτών ή παρόχων υπηρεσιών, καθώς και οι προϋποθέσεις που αφορούν την έκδοση πιστοποιητικών από οργανισμούς πιστοποίησης που συμμορφώνονται με τα ευρωπαϊκά πρότυπα πιστοποίησης, κατά την έννοια του Παραρτήματος VII του Προσαρτήματος Α`, προσαρμόζονται στις διατάξεις των άρθρων 73 έως 83. {...} 3. Οι οικονομικοί φορείς που είναι εγγεγραμμένοι σε επίσημους καταλόγους ή διαθέτουν πιστοποιητικό μπορούν, για την εκάστοτε σύμβαση, να προσκομίζουν στις αναθέτουσες αρχές πιστοποιητικό εγγραφής εκδιδόμενο από την αρμόδια αρχή ή το πιστοποιητικό που εκδίδεται από τον αρμόδιο οργανισμό πιστοποίησης. Στα πιστοποιητικά αυτά αναφέρονται τα δικαιολογητικά βάσει των

οποίων έγινε η εγγραφή των εν λόγω οικονομικών φορέων στον επίσημο κατάλογο ή η πιστοποίηση και η κατάταξη στον εν λόγω κατάλογο. 4. Η πιστοποιούμενη εγγραφή στους επίσημους καταλόγους από τους αρμόδιους οργανισμούς ή το πιστοποιητικό, που εκδίδεται από τον οργανισμό πιστοποίησης, συνιστά τεκμήριο καταλληλότητας όσον αφορά τις απαιτήσεις ποιοτικής επιλογής, τις οποίες καλύπτει ο επίσημος κατάλογος ή το πιστοποιητικό. 5. Η εγγραφή και κατάταξη στα Μ.Ε.Ε.Π., Μητρώο Μελετητών και Μητρώο Γραφείων Μελετών, και η κατοχή αντίστοιχου πτυχίου αποτελεί τεκμήριο τεχνικής καταλληλότητας γενικής εμπειρίας [στην καλούμενη τάξη και κατηγορία του αντίστοιχου Μητρώου]. 6. Οι πληροφορίες που μπορούν να συναχθούν από την εγγραφή σε επίσημους καταλόγους ή από την πιστοποίηση δεν τίθενται υπό αμφισβήτηση χωρίς αιτιολόγηση. Όσον αφορά την καταβολή των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και των φόρων και τελών, μπορεί να ζητείται πρόσθετο πιστοποιητικό από κάθε εγγεγραμμένο οικονομικό φορέα, όποτε πρόκειται να ανατεθεί μια σύμβαση. Οι αναθέτουσες αρχές εφαρμόζουν την παράγραφο 3 και το πρώτο και δεύτερο εδάφιο της παρούσας παραγράφου μόνον προς όφελος των οικονομικών φορέων που είναι εγκατεστημένοι στο κράτος-μέλος το οποίο έχει καταρτίσει τον επίσημο κατάλογο. 7. Οι απαιτήσεις προσκόμισης αποδείξεων για τα κριτήρια ποιοτικής επιλογής, που καλύπτονται από τον επίσημο κατάλογο ή το πιστοποιητικό, είναι σύμφωνες με το άρθρο 80, και, ανάλογα με την περίπτωση, με το άρθρο 82. Για την εγγραφή των οικονομικών φορέων άλλων κρατών μελών σε επίσημο κατάλογο ή για την πιστοποίησή τους, δεν απαιτούνται άλλες αποδείξεις ή δηλώσεις, πλην εκείνων που ζητούνται από τους οικονομικούς φορείς που είναι εγκατεστημένοι στην Ελλάδα. Οι οικονομικοί φορείς μπορούν να ζητούν, ανά πάσα στιγμή, την εγγραφή τους σε επίσημο κατάλογο ή την έκδοση πιστοποιητικού. Ενημερώνονται, σε ευλόγως σύντομο χρονικό διάστημα, για την απόφαση της αρχής που συντάσσει τον επίσημο κατάλογο ή του αρμόδιου οργανισμού πιστοποίησης. {...} 10. Με προεδρικά διατάγματα που εκδίδονται μετά από πρόταση των κατά περίπτωση αρμοδίων Υπουργών, Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, ρυθμίζονται θέματα για την

κατάρτιση και λειτουργία επίσημων καταλόγων εγκεκριμένων οικονομικών φορέων, ιδίως δε η αρμόδια υπηρεσία τήρησής τους, οι ειδικότερες προϋποθέσεις, τα κριτήρια και οι διατυπώσεις εγγραφής και κατάταξης των οικονομικών φορέων σε αυτούς, συμπεριλαμβανομένων των αναγκαίων δικαιολογητικών, η διαδικασία τήρησης και ενημέρωσής τους και οι περιπτώσεις διαγραφής από αυτούς, ο χρόνος έναρξης της λειτουργίας τους είτε συνολικά είτε ανά κλάδο ή κατηγορία, η διαλειτουργικότητα των ηλεκτρονικών καταλόγων με άλλα πληροφοριακά συστήματα, καθώς και κάθε άλλο συναφές θέμα». Ακολουθώντας, με τις διατάξεις του άρθρου 118 του Ν. 4472/2017 ορίζεται ότι μέχρι την έναρξη λειτουργίας του ΜΗ.Τ.Ε. και των επιμέρους μητρώων που υπάγονται σε αυτό και αντιστοίχως μέχρι την έκδοση του π.δ. της παρ. 20 της ως άνω διάταξης, οπότε το ΜΗ.Τ.Ε. (και τα επιμέρους προβλεπόμενα μητρώα αυτού) θα αποτελούν τα επαγγελματικά μητρώα της παρ. 2 του άρθρου 75 και του Παραρτήματος ΧΙ', του Προσαρτήματος Α' του ν. 4412/2016 και θα λειτουργούν και ως επίσημοι κατάλογοι εγκεκριμένων οικονομικών φορέων του άρθρου 83 του ν. 4412/2016, εξακολουθούν να ισχύουν οι διατάξεις των άρθρων 80-110 του Ν. 3669/2008 (βλ. άρθρο 377 παρ. 31 του ν. 4412/2016). Εν συνεχεία, με το π.δ. 71/2019 (ΦΕΚ Α' 112/03.07.2019) θεσπίστηκαν τα μητρώα συντελεστών παραγωγής δημοσίων και ιδιωτικών έργων, μελετών, τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών (ΜΗ.Τ.Ε) που προβλέπονται ως το άνω άρθρο 118. Ειδικότερα, με το άρθρο 40 του π.δ. 71/2019 προβλέπεται ότι : «1. Το Μητρώο Εργοληπτικών Επιχειρήσεων Δημοσίων Έργων (ΜΗ.Ε.Ε.Δ.Ε.) που προβλέπεται στην περίπτωση Β.1 της παρ. 11.α. του άρθρου 118 του ν. 4472/2017, τηρείται στο Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών, σύμφωνα με το άρθρο 41, διαρθρώνεται σε δύο Τμήματα (I και II) και επιτελεί δύο βασικές λειτουργίες, ήτοι: α) Το Τμήμα I αυτού αποτελεί, το επαγγελματικό μητρώο της παρ. 2 του άρθρου 75 και του Παραρτήματος ΧΙ', του Προσαρτήματος Α' του ν. 4412/2016, όσον αφορά την καταλληλότητα για την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας κατά τη συμμετοχή σε διαδικασίες σύναψης σύμβασης δημοσίων έργων, και αντικαθιστά από την έναρξη ισχύος του παρόντος π.δ/τος τα προβλεπόμενα στο Παράρτημα

ΧΙ' «Μητρώο Εργοληπτικών Επιχειρήσεων - ΜΕΕΠ» του ν. 4412/2016, καθώς και τα «νομαρχιακά μητρώα» στην περίπτωση των δημόσιων συμβάσεων έργων, τροποποιώντας το αντιστοίχως, β) το Τμήμα ΙΙ αυτού αποτελεί, τον επίσημο κατάλογο εγκεκριμένων οικονομικών φορέων του άρθρου 83 του ν. 4412/2016, όσον αφορά τα κριτήρια ποιοτικής επιλογής κατά τη συμμετοχή σε διαδικασίες σύναψης σύμβασης δημοσίων έργων. Το σχετικό πιστοποιητικό του Τμήματος ΙΙ καλύπτει διατάξεις των άρθρων 73 έως 83 του ν. 4412/2016. 2. Για τη συμμετοχή σε διαδικασίες σύναψης σύμβασης δημοσίων έργων οι ημεδαπές επιχειρήσεις απαιτείται να είναι εγγεγραμμένες και στα δύο Τμήματα του Μητρώου Εργοληπτικών Επιχειρήσεων Δημοσίων Έργων (ΜΗ.Ε.Ε.Δ.Ε.), η δε σχετική βεβαίωση εγγραφής είναι ενιαία και για τα δύο Τμήματα, διαρθρωνόμενη διακριτά ως προς το περιεχόμενό της για τα δύο αυτά Τμήματα» και με το άρθρο 65 παρ. 6 του π.δ. 71/2019 προβλέπεται ότι : «6. Οι βεβαιώσεις εγγραφής στο Μ.Ε.ΕΠ., καθώς και τα πτυχία εργοληπτών Δημοσίων Δασοτεχνικών Έργων που είναι σε ισχύ κατά την 3η Ιουλίου 2019 εξακολουθούν να ισχύουν έως την 31η Δεκεμβρίου 2020, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του νομοθετικού πλαισίου που ίσχυε ως και τις 2 Ιουλίου 2019. Οι υποβαλλόμενες κατά το ανωτέρω χρονικό διάστημα αιτήσεις μεταβολών εξετάζονται με βάση το προϊσχύον νομοθετικό πλαίσιο. Μετά την πάροδο της παραπάνω προθεσμίας οι βεβαιώσεις εγγραφής στο Μ.Ε.ΕΠ. και τα πτυχία Εργοληπτών Δημοσίων Δασοτεχνικών Έργων παύουν να ισχύουν. Για το χρονικό διάστημα από την 3η Ιουλίου 2019 μέχρι και την 31η Δεκεμβρίου 2020 εξακολουθεί να εκδίδεται, σύμφωνα με τα ισχύοντα μέχρι την 3η Ιουλίου 2019, η ενημερότητα πτυχίου για εργοληπτικές επιχειρήσεις που είναι καταταγμένες στις τάξεις 3η έως 7η».

13. Επειδή, παρότι μετά την έναρξη ισχύος του π.δ. 71/2019 έπαψε η ισχύς των διατάξεων των άρθρων 80-110 του ν. 3669/2008, με την μεταβατική διάταξη του άρθρου 65 παρ. 6 του π.δ. 71/2019 διατηρούνται οι ισχύουσες βεβαιώσεις εγγραφής στο Μ.Ε.ΕΠ. έως την 31.12.2020, οι οποίες εκδόθηκαν δυνάμει των ως άνω καταργηθεισών διατάξεων. Συνεπώς, εξίσου κρίσιμα είναι τα οριζόμενα με τα άρθρα 80-110 του ν. 3669/2008, για όσες περιπτώσεις έχουν εκδοθεί οι σχετικές βεβαιώσεις του Μ.Ε.ΕΠ. έως 31.12.2020. Ειδικότερα,

με τη διάταξη του άρθρου 80 του ν. 3669/2008 προβλέπεται ότι : «1. Την κατασκευή δημοσίων έργων επιτρέπεται να αναλαμβάνουν ημεδαπές επιχειρήσεις που είναι εγγεγραμμένες στο Μητρώο Εργοληπτικών Επιχειρήσεων (Μ.Ε.ΕΠ.), καθώς και εργοληπτικές επιχειρήσεις κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (Ε.Ο.Χ.), σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις», περαιτέρω δε με τη διάταξη του άρθρου 96 του ίδιου νόμου προβλέπεται ότι : «1. Οι εργοληπτικές επιχειρήσεις εγγράφονται και κατατάσσονται στο Μ.Ε.ΕΠ., σε ορισμένη τάξη ανά κατηγορία έργων, με αίτηση τους η οποία συντάσσεται σύμφωνα με υπόδειγμα που χορηγείται από την υπηρεσία. Η αίτηση συνοδεύεται από τα ακόλουθα δικαιολογητικά και στοιχεία: {...} 3. {...}. Η έκδοση της βεβαίωσης, η αποστολή γνωστοποίησης και η παραλαβή σημειώνονται σε ειδικό βιβλίο που τηρείται στην Υπηρεσία. Η εγγραφή και κατάταξη της επιχείρησης ισχύει για όλες τις συνέπειες της από την ημέρα της παραλαβής της βεβαίωσης ή της άπρακτης λήξης της 10ήμερης Προθεσμίας» και τέλος, με τη διάταξη του άρθρου 20 παρ. 5 του ν. 3669/2008 προβλέπεται ότι : «5. Για τη συμμετοχή σε διαγωνισμούς δημοσίων έργων χορηγείται σε κάθε εργοληπτική επιχείρηση εγγεγραμμένη στο Μ.Ε.ΕΠ. "ενημερότητα πτυχίου", η οποία, σε συνδυασμό με τη βεβαίωση εγγραφής που εκδίδεται από την υπηρεσία τήρησης του Μ.Ε.ΕΠ., συνιστά "επίσημο κατάλογο αναγνωρισμένων εργοληπτών" κατά την έννοια του άρθρου 151 του παρόντος και απαλλάσσει τις εργοληπτικές επιχειρήσεις από την υποχρέωση να καταθέτουν τα επιμέρους δικαιολογητικά στους διαγωνισμούς. Για την έκδοση και χορήγηση της "ενημερότητας πτυχίου" οι εργοληπτικές επιχειρήσεις υποβάλλουν σε τακτά χρονικά διαστήματα, στην υπηρεσία τήρησης του Μ.Ε.ΕΠ., τα δικαιολογητικά συμμετοχής τους σε διαγωνισμούς, όπως αυτά ορίζονται από τις κείμενες διατάξεις. Τα υποβαλλόμενα δικαιολογητικά, η διαδικασία υποβολής τους, ο χρόνος ισχύος της "ενημερότητας πτυχίου", η διαδικασία ανανέωσης της, οι συνέπειες εκ της μη υποβολής της σε διαγωνισμό, ο χρόνος εφαρμογής του μέτρου και κάθε σχετικό θέμα, ορίζονται με την υπ' αριθμ. Δ15/οικ/24298/28.7.2005 (ΦΕΚ 1105 Β') απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων. Με απόφαση του Υπουργού

Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων μπορεί να επανακαθορίζονται τα ανωτέρω στοιχεία».

14. Επειδή, από την ανωτέρω νομοθεσία σε συνδυασμό με τους όρους της Διακήρυξης προκύπτει ότι, στο στάδιο αξιολόγησης των δικαιολογητικών συμμετοχής των διαγωνιζομένων ισχύει ο κανόνας της προαπόδειξης, κατ' εφαρμογή του οποίου οι διαγωνιζόμενοι καλούνται μέσω της συμπλήρωσης και υποβολής του ΕΕΕΣ/ΤΕΥΔ, το οποίο συνιστά προκαταρκτική υπεύθυνη δήλωση, να αποδεικνύουν τη μη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού και την πλήρωση των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής, ανάλογα με το αντικείμενο της υπό ανάθεση σύμβασης, χωρίς περαιτέρω υποχρέωση υποβολής των αντίστοιχων αποδεικτικών εγγράφων. Τούτο υπαγορεύεται από τη φύση του ΕΕΕΣ/ΤΕΥΔ ως ουσιώδους δικαιολογητικού συμμετοχής, το οποίο επέχει θέση υπευθύνου δηλώσεως με τις συνέπειες του Ν. 1599/1986, και λειτουργεί ως προκαταρκτική απόδειξη ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας πληροί τις προϋποθέσεις συμμετοχής που ορίζονται στην διακήρυξη και στην κείμενη νομοθεσία. Συνεπώς, δεν είναι επιτρεπτή η υποκατάστασή του από άλλα στοιχεία της προσφοράς του διαγωνιζόμενου οικονομικού φορέα. Κατ' επιταγή της νομοθεσίας αυτής, η αναθέτουσα αρχή με τους όρους της επίμαχης διακήρυξης δεν απαιτεί, εντός του φακέλου δικαιολογητικών συμμετοχής-τεχνικής προσφοράς, να υποβάλλονται, πέραν του ΕΕΕΣ/ΤΕΥΔ, και τα λοιπά αποδεικτικά έγγραφα περί μη συνδρομής των λόγων αποκλεισμού και περί πλήρωσης των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής, διότι με τον τρόπο αυτόν θα παρακάμπτονταν ο κανόνας της προαπόδειξης που εισάγει ο ν. 4412/2016 και θα προκαλούνταν πρόσθετο διοικητικό βάρος στις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων. Μάλιστα, κατά την νομολογία των διοικητικών δικαστηρίων, έχει κριθεί ότι στον ως άνω σκοπό θα αντίκειτο η εκ των πραγμάτων διαμόρφωση υποχρέωσης των αναθετουσών αρχών, προκειμένου να διαπιστώσουν την συμμόρφωση της προσφοράς προς τους όρους της διακήρυξης, να ελέγχουν, πλην του ΕΕΕΣ/ΤΕΥΔ, και αυτοβούλως υποβαλλόμενα δικαιολογητικά ή στοιχεία των υποχρεωτικώς μεν υποβαλλόμενων δικαιολογητικών και εγγράφων, πλην όμως μη απαιτούμενων κατά το παρόν στάδιο του

διαγωνισμού (ΔΕΦΑΘ 188/2018, ΔΕΦΘεσ/νίκης 166/2018). Τα παραπάνω προκύπτουν και από την με αριθ. 23/2018 Κατευθυντήρια Οδηγία της ΕΑΑΔΗΣΥ, όπου προβλέπεται ότι εάν οι διαγωνιζόμενοι οικονομικοί φορείς υποβάλουν αυτοβούλως στον φάκελο «Δικαιολογητικά Συμμετοχής», πέραν του ΕΕΕΣ/ΤΕΥΔ, ένα ή περισσότερα από τα σχετικά πιστοποιητικά/δικαιολογητικά, η εν λόγω υποβολή δεν αποτελεί λόγο απόρριψης της προσφοράς και αποκλεισμού τους, καθότι η αναθέτουσα αρχή δέον να μην ελέγχει τα εν λόγω δικαιολογητικά στην παρούσα φάση του διαγωνισμού. Περαιτέρω, από την ισχύουσα νομοθεσία σε συνδυασμό με τους όρους της διακήρυξης προκύπτει ότι ειδικά τα κριτήρια ποιοτικής επιλογής και εν προκειμένω τα κριτήρια που αφορούν στην τεχνική-επαγγελματική ικανότητα και την οικονομική-χρηματοοικονομική ικανότητα, οι διαγωνιζόμενοι μπορούν να τα καλύπτουν μέσω της στήριξής τους στις ικανότητες τρίτων οικονομικών φορέων, γεγονός το οποίο, κατά το στάδιο της προαπόδειξης, καλούνται τόσο οι προσφέροντες όσο και οι τρίτοι δανείζοντες την εμπειρία τους οικονομικοί φορείς να αποδεικνύουν μέσω της υποβολής και συμπλήρωσης του ξεχωριστού εντύπου ΕΕΕΣ. Στην περίπτωση αυτή, μέσω του ΕΕΕΣ που υποβάλλουν οι τρίτοι οικονομικοί φορείς ελέγχεται κατ'αρχήν προαποδεικτικώς ότι δεν συντρέχουν στο πρόσωπό τους οι προβλεπόμενοι κατά τη διακήρυξη λόγοι αποκλεισμού και ότι πληρούν το σχετικό κριτήριο ποιοτικής επιλογής, το οποίο άλλωστε δηλώνουν ότι θα καλύψουν. Ειδικά στην περίπτωση των δημοσίων συμβάσεων έργων, το δικαίωμα συμμετοχής των διαγωνιζομένων και η πλήρωση των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής αποδεικνύονται μέσω της εγγραφής τους στο ΜΗ.Ε.Ε.Δ.Ε. ή στο Μ.Ε.ΕΠ., για το μεταβατικό χρονικό διάστημα που ορίζεται με την διάταξη του άρθρου 65 παρ. 6 του π.δ. 71/2029, καθένα από τα οποία, άλλοτε αυτοτελώς και άλλοτε σε συνδυασμό με την ενημερότητα πτυχίου, συνιστά τον κατά νόμο εθνικό επίσημο κατάλογο εγκεκριμένων οικονομικών φορέων. Η εγγραφή στο ΜΗ.Ε.Ε.Δ.Ε. ή το ΜΕΕΠ, αυτοτελώς ή/και σε συνδυασμό με την ενημερότητα πτυχίου, συνιστά τεκμήριο καταλληλότητας όσον αφορά τις απαιτήσεις ποιοτικής επιλογής, τις οποίες καλύπτει ο επίσημος κατάλογος ή το πιστοποιητικό και απαλλάσσει τις εργοληπτικές επιχειρήσεις από την

υποχρέωση να καταθέτουν τα επιμέρους δικαιολογητικά στους δημόσιους διαγωνισμούς.

15. Επειδή, με τους όρους της υπόψη Διακήρυξης προβλέπονται τα εξής : Στο άρθρο 21 με τίτλο : «Δικαιούμενοι συμμετοχής στη διαδικασία σύναψης σύμβασης» ότι : «21.1 Δικαίωμα συμμετοχής έχουν φυσικά ή νομικά πρόσωπα, ή ενώσεις αυτών που δραστηριοποιούνται ΣΤΗΝ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΟΔΟΠΟΙΙΑ και που είναι εγκατεστημένα σε: α) σε κράτος-μέλος της Ένωσης, β) σε κράτος-μέλος του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (Ε.Ο.Χ.), γ) σε τρίτες χώρες που έχουν υπογράψει και κυρώσει τη ΣΔΣ, στο βαθμό που η υπό ανάθεση δημόσια σύμβαση καλύπτεται από τα Παραρτήματα 1, 2, 4 και 5 και τις γενικές σημειώσεις του σχετικού με την Ένωση Προσαρτήματος Ι της ως άνω Συμφωνίας, καθώς και δ) σε τρίτες χώρες που δεν εμπίπτουν στην περίπτωση γ' της παρούσας παραγράφου και έχουν συνάψει διμερείς ή πολυμερείς συμφωνίες με την Ένωση σε θέματα διαδικασιών ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων». Στο άρθρο 22.Α. με τίτλο «Λόγοι αποκλεισμού» προβλέπεται ότι : «Κάθε προσφέρων αποκλείεται από τη συμμετοχή σε διαδικασία σύναψης σύμβασης, εφόσον συντρέχει στο πρόσωπό του (αν πρόκειται για μεμονωμένο φυσικό ή νομικό πρόσωπο) ή σε ένα από τα μέλη του (αν πρόκειται περί ένωσης οικονομικών φορέων) ένας από τους λόγους των παρακάτω περιπτώσεων: 22.Α.2 Όταν ο προσφέρων έχει αθετήσει τις υποχρεώσεις του όσον αφορά στην καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και αυτό έχει διαπιστωθεί από δικαστική ή διοικητική απόφαση με τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ, σύμφωνα με διατάξεις της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ή την εθνική νομοθεσία ή/και η αναθέτουσα αρχή μπορεί να αποδείξει με τα κατάλληλα μέσα ότι ο προσφέρων έχει αθετήσει τις υποχρεώσεις του όσον αφορά την καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης». Στα άρθρα 22.Β έως 22.Δ προβλέπονται τα κριτήρια επιλογής ως εξής : «22.Β. Καταλληλότητα για την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας. Όσον αφορά την καταλληλότητα για την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας, απαιτείται οι οικονομικοί φορείς να είναι εγγεγραμμένοι στο σχετικό επαγγελματικό μητρώο που τηρείται στο κράτος εγκατάστασής τους. Ειδικά οι προσφέροντες που είναι

Αριθμός Απόφασης: 490 / 2020

εγκατεστημένοι στην Ελλάδα απαιτείται να είναι εγγεγραμμένοι στο Μητρώο Εργοληπτικών Επιχειρήσεων (Μ.Ε.ΕΠ.) στην κατηγορία/-ες έργου του άρθρου 21 της παρούσας. Οι προσφέροντες που είναι εγκατεστημένοι σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης απαιτείται να είναι εγγεγραμμένοι στα Μητρώα του παραρτήματος XI του Προσαρτήματος Α του ν. 4412/2016. 22.Γ. Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια. Οι Οικονομικοί Φορείς πρέπει κατά την Υποβολή της Προσφοράς να διαθέτουν τουλάχιστον (α) ίδια κεφάλαια τουλάχιστον επτακόσιες πενήντα χιλιάδες (375.000) ευρώ και (β) πάγια στοιχεία εκατόν πενήντα χιλιάδες (75.000) ευρώ (γ) Ίδια Κεφάλαια /Σύνολο Υποχρεώσεων >0,4 (δ) Κυκλοφορούν ενεργητικό/Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις >0,6 Ειδικά οι εργοληπτικές επιχειρήσεις που είναι εγγεγραμμένες στο ΜΕΕΠ, δεν θα πρέπει να υπερβαίνουν τα ανώτατα επιτρεπτά όρια ανεκτέλεστου υπολοίπου εργολαβικών συμβάσεων, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 20 παρ. 4 του ν. 3669/2008, όπως ισχύει». Στο άρθρο 22.ΣΤ. με τίτλο : «Στήριξη στις ικανότητες άλλων φορέων (Δάνεια εμπειρία)» προβλέπεται ότι : «Όσον αφορά τα κριτήρια της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας και τα κριτήρια σχετικά με την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα, ένας οικονομικός φορέας μπορεί, να στηρίζεται στις ικανότητες άλλων φορέων, ασχέτως της νομικής φύσης των δεσμών του με αυτούς. Η αναθέτουσα αρχή ελέγχει, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 23 της παρούσας, εάν οι φορείς, στις ικανότητες των οποίων προτίθεται να στηριχθεί ο προσφέρων, πληρούν τα σχετικά κριτήρια επιλογής και εάν συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού κατά τα οριζόμενα στην παρούσα διακήρυξη. Όσον αφορά τα κριτήρια που σχετίζονται με τους τίτλους σπουδών και τα επαγγελματικά προσόντα που ορίζονται στην περίπτωση στ' του Μέρους II του Παραρτήματος XII του Προσαρτήματος Α ν. 4412/2016 ή με την σχετική επαγγελματική εμπειρία, οι οικονομικοί φορείς, μπορούν να βασίζονται στις ικανότητες άλλων φορέων μόνο εάν οι τελευταίοι θα εκτελέσουν τις εργασίες ή τις υπηρεσίες για τις οποίες απαιτούνται οι συγκεκριμένες ικανότητες. Όταν ο οικονομικός φορέας στηρίζεται στις ικανότητες άλλων φορέων όσον αφορά τα κριτήρια που σχετίζονται με την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια, ο οικονομικός φορέας και αυτοί οι φορείς είναι

από κοινού υπεύθυνοι για την εκτέλεση της σύμβασης». Στο άρθρο 23 της διακήρυξης με τίτλο : «Αποδεικτικά μέσα κριτηρίων ποιοτικής επιλογής» προβλέπεται ότι : «23.1 Κατά την υποβολή προσφορών οι οικονομικοί φορείς υποβάλλουν το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ), σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 79 παρ. 1 του ν. 4412/2016, το οποίο αποτελεί ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση, με τις συνέπειες του ν. 1599/1986 (Α΄75), ως προκαταρκτική απόδειξη προς αντικατάσταση των πιστοποιητικών που εκδίδουν δημόσιες αρχές ή τρίτα μέρη, επιβεβαιώνοντας ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας πληροί τις ακόλουθες προϋποθέσεις: α) δεν βρίσκεται σε μία από τις καταστάσεις του άρθρου 22 Α της παρούσας, β) πληροί τα σχετικά κριτήρια επιλογής τα οποία έχουν καθοριστεί, σύμφωνα με το άρθρο 22 Β-Ε της παρούσας. Στην περίπτωση που προσφέρων οικονομικός φορέας στηρίζεται στις ικανότητες ενός ή περισσότερων φορέων υποβάλλει μαζί με το δικό του ΕΕΕΣ και το ΕΕΕΣ κάθε φορέα, στις ικανότητες του οποίου στηρίζεται» και στο άρθρο 23.2. με τίτλο «Δικαιολογητικά (Αποδεικτικά 23.2. Δικαιολογητικά (Αποδεικτικά μέσα)» προβλέπεται ότι : «Το δικαίωμα συμμετοχής και οι όροι και προϋποθέσεις συμμετοχής, όπως ορίστηκαν στα άρθρα 21 και 22 της παρούσας, κρίνονται κατά την υποβολή της προσφοράς, κατά την υποβολή των δικαιολογητικών, σύμφωνα με το άρθρο 4.2 (α έως δ) και κατά τη σύναψη της σύμβασης, σύμφωνα με το άρθρο 4.2 (ε) της παρούσας. Στην περίπτωση που προσφέρων οικονομικός φορέας ή ένωση αυτών στηρίζεται στις ικανότητες άλλων φορέων, σύμφωνα με το άρθρο 22.ΣΤ της παρούσας, οι φορείς στην ικανότητα των οποίων στηρίζεται ο προσφέρων οικονομικός φορέας ή ένωση αυτών, υποχρεούνται στην υποβολή των δικαιολογητικών που αποδεικνύουν ότι δεν συντρέχουν οι λόγοι αποκλεισμού του άρθρου 22 Α της παρούσας και ότι πληρούν τα σχετικά κριτήρια επιλογής κατά περίπτωση (άρθρου 22 Β – Ε). Ο οικονομικός φορέας υποχρεούται να αντικαταστήσει έναν φορέα στην ικανότητα του οποίου στηρίζεται, εφόσον ο τελευταίος δεν πληροί το σχετικό κριτήριο επιλογής ή για τον οποίο συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού των παραγράφων 1, 2, 2.α και 4χcνiii του άρθρου 22 Α». Στο άρθρο 23.3. της Διακήρυξης με τίτλο : «Δικαιολογητικά μη συνδρομής λόγων αποκλεισμού του άρθρου 22 Α»

προβλέπεται ότι : «Ο προσωρινός ανάδοχος, κατόπιν σχετικής ηλεκτρονικής πρόσκλησης από την αναθέτουσα αρχή, υποβάλλει τα ακόλουθα δικαιολογητικά, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 4.2 της παρούσας : Για την απόδειξη της μη συνδρομής των λόγων αποκλεισμού του άρθρου 22Α, ο προσωρινός ανάδοχος υποβάλλει αντίστοιχα τα παρακάτω δικαιολογητικά: (α), (β)Για τους προσφέροντες που είναι εγκατεστημένοι ή εκτελούν έργα στην Ελλάδα τα σχετικά δικαιολογητικά που υποβάλλονται είναι: □ φορολογική ενημερότητα που εκδίδεται από το Υπουργείο Οικονομικών (αρμόδια Δ.Ο.Υ) για τον οικονομικό φορέα και για τις κοινοπραξίες στις οποίες συμμετέχει για τα δημόσια έργα που είναι σε εξέλιξη. Οι αλλοδαποί προσφέροντες θα υποβάλλουν υπεύθυνη δήλωση περί του ότι δεν έχουν υποχρέωση καταβολής φόρων στην Ελλάδα. Σε περίπτωση που έχουν τέτοια υποχρέωση θα υποβάλλουν σχετικό αποδεικτικό της οικείας Δ.Ο.Υ. □ ασφαλιστική ενημερότητα που εκδίδεται από τον αρμόδιο ασφαλιστικό φορέα. Η ασφαλιστική ενημερότητα καλύπτει τις ασφαλιστικές υποχρεώσεις του προσφέροντος οικονομικού φορέα α) ως φυσικό ή νομικό πρόσωπο για το προσωπικό τους με σχέση εξαρτημένης εργασίας, β) για έργα που εκτελεί μόνος του ή σε κοινοπραξία καθώς και γ) για τα στελέχη του που έχουν υποχρέωση ασφάλισης στο ΕΤΑΑ – ΤΜΕΔΕ. Οι εγκατεστημένοι στην Ελλάδα οικονομικοί φορείς υποβάλλουν αποδεικτικό ασφαλιστικής ενημερότητας (κύριας και επικουρικής ασφάλισης) για το προσωπικό τους με σχέση εξαρτημένης εργασίας (ΤΜΕΔΕ για τους ασφαλισμένους – μέλη του ΤΕΕ, ΙΚΑ για το λοιπό προσωπικό). Δεν αποτελούν απόδειξη ενημερότητας της προσφέρουσας εταιρίας, αποδεικτικά ασφαλιστικής ενημερότητας των φυσικών προσώπων που στελεχώνουν το πτυχίο της εταιρίας ως εταίροι. Οι αλλοδαποί προσφέροντες (φυσικά και νομικά πρόσωπα), που δεν υποβάλουν τα άνω αποδεικτικά, υποβάλλουν υπεύθυνη δήλωση περί του ότι δεν απασχολούν προσωπικό, για το οποίο υπάρχει υποχρέωση ασφάλισης σε ημεδαπούς ασφαλιστικούς οργανισμούς. Αν απασχολούν τέτοιο προσωπικό, πρέπει να υποβάλλουν σχετικό αποδεικτικό ασφαλιστικής ενημερότητας. □ υπεύθυνη δήλωση του προσφέροντος ότι δεν έχει εκδοθεί δικαστική ή διοικητική απόφαση με τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ για την αθέτηση των υποχρεώσεών του όσον

αφορά στην καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης». Στο άρθρο 23.4 με τίτλο : «Δικαιολογητικά απόδειξης καταλληλότητας για την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας του άρθρου 22.Β» προβλέπεται ότι : «(α) Όσον αφορά την καταλληλότητα για την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας, οι προσφέροντες που είναι εγκατεστημένοι στην Ελλάδα υποβάλλουν βεβαίωση εγγραφής στο Μ.Ε.ΕΠ. στην/στις κατηγορία/ες ΟΔΟΠΟΙΙΑ.. {...}». Στο άρθρο 23.5 με τίτλο : «Δικαιολογητικά Οικονομικής και Χρηματοοικονομικής Επάρκειας του άρθρου 22.Γ» προβλέπεται ότι : «Η οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια των οικονομικών φορέων αποδεικνύεται: (α) για τις εγγεγραμμένες εργοληπτικές επιχειρήσεις στο Μ.Ε.ΕΠ: □ είτε από τη βεβαίωση εγγραφής στο Μ.Ε.Ε.Π, η οποία αποτελεί τεκμήριο των πληροφοριών που περιέχει □ είτε, στην περίπτωση που οι απαιτήσεις του άρθρου 22.Γ δεν καλύπτονται από τη βεβαίωση εγγραφής, με την υποβολή ενός ή περισσότερων από τα αποδεικτικά μέσα που προβλέπονται στο Μέρος Ι του Παραρτήματος XII (Αποδεικτικά μέσα για τα κριτήρια επιλογής) του Προσαρτήματος Α του ν. 4412/2016. Σε κάθε περίπτωση, η βεβαίωση εγγραφής μπορεί να υποβάλλεται για την απόδειξη μόνο ορισμένων απαιτήσεων οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας του άρθρου 22.Γ, ενώ για την απόδειξη των λοιπών απαιτήσεων μπορούν να προσκομίζονται ένα ή περισσότερα από τα αποδεικτικά μέσα που προβλέπονται στο Μέρος Ι του Παραρτήματος XII του ν. 4412/2016, ανάλογα με την πιθέμενη στο άρθρο 22.Γ απαίτηση. Ειδικά, για την απόδειξη της απαίτησης της μη υπέρβασης των ανώτατων επιτρεπτών ορίων ανεκτέλεστου υπολοίπου εργολαβικών συμβάσεων: □ με την υποβολή ενημερότητας πτυχίου εν ισχύει ή □ με την υποβολή υπεύθυνης δήλωσης του προσωρινού αναδόχου, συνοδευόμενης από πίνακα όλων των υπό εκτέλεση έργων (είτε ως μεμονωμένος ανάδοχος είτε στο πλαίσιο κοινοπραξίας ή υπεργολαβίας) και αναφορά για το ανεκτέλεστο υπόλοιπο ανά έργο και το συνολικό ανεκτέλεστο, για τις εργοληπτικές επιχειρήσεις που δεν διαθέτουν ενημερότητα πτυχίου κατά τις κείμενες διατάξεις. {...}». Τέλος, στο άρθρο 23.9 της Διακήρυξης με τίτλο «Επίσημοι κατάλογοι εγκεκριμένων οικονομικών φορέων» προβλέπεται ότι : « (α) Οι οικονομικοί φορείς που είναι εγγεγραμμένοι σε επίσημους καταλόγους ή

διαθέτουν πιστοποίηση από οργανισμούς πιστοποίησης που συμμορφώνονται με τα ευρωπαϊκά πρότυπα πιστοποίησης, κατά την έννοια του Παραρτήματος VII του Προσαρτήματος Α' του ν. 4412/2016, μπορούν να υποβάλλουν στις αναθέτουσες αρχές πιστοποιητικό εγγραφής εκδιδόμενο από την αρμόδια αρχή ή το πιστοποιητικό που εκδίδεται από τον αρμόδιο οργανισμό πιστοποίησης. Στα πιστοποιητικά αυτά αναφέρονται τα δικαιολογητικά βάσει των οποίων έγινε η εγγραφή των εν λόγω οικονομικών φορέων στον επίσημο κατάλογο ή η πιστοποίηση και η κατάταξη στον εν λόγω κατάλογο. Η πιστοποιούμενη εγγραφή στους επίσημους καταλόγους από τους αρμόδιους οργανισμούς ή το πιστοποιητικό, που εκδίδεται από τον οργανισμό πιστοποίησης, συνιστά τεκμήριο καταλληλότητας όσον αφορά τις απαιτήσεις ποιοτικής επιλογής, τις οποίες καλύπτει ο επίσημος κατάλογος ή το πιστοποιητικό. Οι οικονομικοί φορείς που είναι εγγεγραμμένοι σε επίσημους καταλόγους απαλλάσσονται από την υποχρέωση υποβολής των δικαιολογητικών που αναφέρονται στο πιστοποιητικό εγγραφής τους. (β) Οι οικονομικοί φορείς που είναι εγγεγραμμένοι στο Μ.Ε.ΕΠ. εφόσον υποβάλλουν «Ενημερότητα Πτυχίου» εν ισχύ, απαλλάσσονται από την υποχρέωση υποβολής των δικαιολογητικών : - απόσπασμα ποινικού μητρώου του άρθρου 23.3.(α) της παρούσας για τον Πρόεδρο και Διευθύνοντα Σύμβουλο εργοληπτικής επιχείρησης. Για τα λοιπά μέλη του Δ.Σ της εταιρείας, θα πρέπει να υποβληθεί αυτοτελώς απόσπασμα ποινικού μητρώου, καθόσον τα πρόσωπα αυτά δεν καλύπτονται από την Ενημερότητα Πτυχίου. - φορολογική και ασφαλιστική ενημερότητα του άρθρου 23.3.(β) της παρούσας. - τα πιστοποιητικά από το αρμόδιο Πρωτοδικείο και το ΓΕΜΗ του άρθρου 23.3.(γ) της παρούσας υπό την προϋπόθεση όμως ότι καλύπτονται πλήρως (όλες οι προβλεπόμενες περιπτώσεις) από την Ενημερότητα Πτυχίου. - το πιστοποιητικό από το αρμόδιο επιμελητήριο όσον αφορά το λόγο αποκλεισμού του άρθρου 22. Α.4. (θ). - το πιστοποιητικό της αρμόδιας αρχής για την ονομαστικοποίηση των μετοχών του άρθρου 23.3. (στ). - τα αποδεικτικά έγγραφα νομιμοποίησης της εργοληπτικής επιχείρησης. Σε περίπτωση που κάποιο από τα ανωτέρω δικαιολογητικά έχει λήξει, προσκομίζεται το σχετικό δικαιολογητικό εν ισχύ. Εφόσον στην Ενημερότητα

Πτυχίου δεν αναφέρεται ρητά ότι τα στελέχη του πτυχίου του προσφέροντα είναι ασφαλιστικώς ενήμερα στο ΕΤΑΑ-ΤΜΕΔΕ, ο προσφέρων προσκομίζει επιπλέον της ενημερότητας πτυχίου, ασφαλιστική ενημερότητα για τα στελέχη αυτά». Με το ως άνω περιεχόμενο οι όροι της Διακήρυξης, αναλόγως προς τις διατάξεις της εφαρμοσθείσας νομοθεσίας (σκέψη 15), επιβεβαιώνουν ότι η εγγραφή στο Μ.Ε.ΕΠ. λειτουργεί ως αποδεικτικό καταλληλότητας για την άσκηση της ζητούμενης επαγγελματικής δραστηριότητας και ως τεκμήριο κάλυψης των απαιτήσεων οικονομικής-χρηματοοικονομικής επάρκειας και τεχνικής ικανότητας, ότι οι διαγωνιζόμενοι μπορούν για την κάλυψη των απαιτήσεων οικονομικής-χρηματοοικονομικής επάρκειας και τεχνικής ικανότητας και μόνον να στηρίζονται στις δυνάμεις τρίτων οικονομικών φορέων και ότι σε κάθε περίπτωση, κατά το στάδιο της προαπόδειξης, κρίσιμο είναι οι συμμετέχοντες να δηλώνουν μέσω της συμπλήρωσης του ΕΕΕΣ ότι δεν συντρέχουν στο πρόσωπό τους οι τιθέμενοι λόγοι αποκλεισμού και ότι πληρούν τα ζητούμενα κριτήρια ποιοτικής επιλογής.

17. Επειδή, αναφορικά με τον πρώτο λόγο προσφυγής, και δη τους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας ότι η προσφορά της παρεμβαίνουσας θα έπρεπε να απορριφθεί κατ' αρχήν εκ του λόγου ότι ο τρίτος οικονομικός φορέας «» απάντησε αρνητικά στο ερώτημα εάν είναι εγγεγραμμένος σε επίσημο κατάλογο εγκεκριμένων οικονομικών φορέων, το οποίο συνεπώς σημαίνει ότι δεν πληροί το κριτήριο οικονομικής-χρηματοοικονομικής επάρκειας για το οποίο συμμετέχει στο διαγωνισμό, γίνονται δεκτά τα εξής : Στην κριθείσα περίπτωση, η προσφεύγουσα δήλωσε στο ΕΕΕΣ που υπέβαλε ότι για την κάλυψη των απαιτήσεων οικονομικής χρηματοοικονομικής επάρκειας στηρίζεται στις ικανότητες του τρίτου οικονομικού φορέα «», ο οποίος, ως όφειλε, υπέβαλε χωριστό ΕΕΕΣ προκειμένου κατά το στάδιο της προαπόδειξης να δηλώσει ότι δεν συντρέχουν στο πρόσωπό του οι λόγοι αποκλεισμού του άρθρου 22.Α. της διακήρυξης και ότι πληροί το κριτήριο της οικονομικής-χρηματοοικονομικής επάρκειας, για το οποίο δεσμεύτηκε ότι θα στηρίξει την προσφεύγουσα. Από την επισκόπηση του ΕΕΕΣ της εταιρίας «» προκύπτει πράγματι ότι αυτή έδωσε την απάντηση «ΟΧΙ» στο ερώτημα εάν

είναι εγγεγραμμένη σε επίσημο κατάλογο εγκεκριμένων οικονομικών φορέων, όμως μόνον η δήλωση αυτή δεν αρκεί για να συναχθεί, τουλάχιστον κατά το παρόν στάδιο της προαπόδειξης, το συμπέρασμα ότι ο τρίτος οικονομικός φορέας δεν πληροί τις απαιτήσεις οικονομικής-χρηματοοικονομικής επάρκειας για τις οποίες δήλωσε ότι θα στηρίξει την παρεμβαίνουσα. Και τούτο, κατ' αρχήν, διότι, πουθενά από τα οριζόμενα στα άρθρα 22.Β. και 23.4 της διακήρυξης δεν συνάγεται ότι η υποχρέωση εγγραφής στο Μ.Ε.ΕΠ. καταλαμβάνει και τους τρίτους οικονομικούς φορείς, οι οποίοι υπεισέρχονται στη διαγωνιστική διαδικασία μόνον ως δανείζοντες τις ικανότητές του προς τον προσφέροντα. Αντιθέτως, κατά τη σαφή διατύπωση των όρων της διακήρυξης, η εγγραφή στο Μ.Ε.ΕΠ. αποτελεί προϋπόθεση για την απόδειξη της καταλληλότητας άσκησης της επαγγελματικής δραστηριότητας των προσφερόντων (εργοληπτικές επιχειρήσεις στην κατηγορία οδοποιίας), η οποία μάλιστα, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 22.ΣΤ. της διακήρυξης, δεν δύναται να καλύπτεται μέσω της χρήσης δάνειας ικανότητας από τρίτους οικονομικούς φορείς, και συνεπώς ούτε και ο τρίτος οικονομικός φορέας «» δήλωσε ότι θα την παρέχει στην παρεμβαίνουσα. Επομένως, τόσο εκ των όρων της διακήρυξης όσο και εκ της ισχύουσας νομοθεσίας, συνάγεται κατ' αρχήν ότι η υποχρέωση εγγραφής στο Μ.Ε.ΕΠ., ως στοιχείο απόδειξης της καταλληλότητας για την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας των προσφερόντων στην δημοπρατούμενη σύμβαση, δεν καταλαμβάνει και τους τρίτους δανείζοντες τις ικανότητές τους οικονομικούς φορείς, οι οποίοι αρκεί να αποδεικνύουν ότι πληρούν το κριτήριο ποιοτικής επιλογής για το οποίο συνεισφέρουν την ικανότητά τους προς τον διαγωνιζόμενο. Βεβαίως, όπως προκύπτει και από την ισχύουσα νομοθεσία σε συνδυασμό με τους όρους της διακήρυξης, η εγγραφή στο Μ.Ε.ΕΠ. συνιστά τεκμήριο πλήρωσης των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής που συναρτώνται με την εκτέλεση της δημοπρατούμενης σύμβασης, όμως για τους τρίτους δανείζοντες τις ικανότητές τους φορείς, οι οποίοι δεν είναι υποχρεωμένοι να είναι εγγεγραμμένοι στο Μ.Ε.ΕΠ. για να παρέχουν την στήριξή τους στους προσφέροντες, δεν αποκλείεται η απόδειξη πλήρωσης των εκάστοτε απαιτήσεων ποιοτικής

επιλογής και με άλλα μέσα. Συνεπώς, ειδικά η δανείζουσα εταιρία «» μπορεί να αποδεικνύει την κάλυψη των απαιτήσεων οικονομικής-χρηματοοικονομικής επάρκειας του άρθρου 22.Γ. της διακήρυξης και με άλλα μέσα, πέραν της εγγραφής στο Μ.Ε.ΕΠ., συμπέρασμα που συνάδει και με τα οριζόμενα στο άρθρο 23.5. της διακήρυξης. Ως εκ τούτου, μόνον η δήλωση της εταιρίας «» ότι δεν είναι εγγεγραμμένη στο Μ.Ε.ΕΠ. δεν αρκεί για την απόδειξη ότι δεν διαθέτει τα απαιτούμενα μέσα οικονομικής-χρηματοοικονομικής επάρκειας. Αντιθέτως, κατά το παρόν στάδιο της προαπόδειξης, ο τρίτος οικονομικός φορέας «» ορθώς δήλωσε ότι πληροί τις απαιτήσεις οικονομικής-χρηματοοικονομικής επάρκειας, αναγράφοντας στο σχετικό πεδίο Β του Μέρους IV του ΕΕΕΣ ότι καλύπτει τις περιπτώσεις α) έως δ) του άρθρου 22.Γ. της διακήρυξης. Για αυτούς τους λόγους απορρίπτεται ως αβάσιμος ο πρώτος λόγος προσφυγής ενώ γίνονται δεκτοί οι περί του αντιθέτου ισχυρισμοί της παρεμβαίνουσας.

18. Επειδή, αναφορικά με τον δεύτερο λόγο προσφυγής και δη τους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας ότι η αρνητική απάντηση που έδωσε στο ΕΕΕΣ του ο τρίτος οικονομικός φορέας «» στο ερώτημα εάν είναι σε θέση να προσκομίσει βεβαίωση πληρωμής εισφορών κοινωνικής ασφάλισης δεν δημιουργεί καμία ασάφεια που θα επιδέχεται διευκρίνισης/συμπλήρωσης, σε κάθε δε περίπτωση ότι το ως άνω ερώτημα δεν ταυτίζεται στο περιεχόμενό του με το ερώτημα εάν αυτός έχει ανεκπλήρωτες υποχρεώσεις όσον αφορά στην καταβολή φόρων/εισφορών κοινωνικής ασφάλισης, διότι το μεν πρώτο ερώτημα αφορά στο μέλλον ενώ το δεύτερο στο παρόν, με αποτέλεσμα η αρνητική απάντηση στο δεύτερο ερώτημα να μην αναιρεί την εσφαλμένη αρνητική απάντηση στο πρώτο ερώτημα, με συνέπεια, από όλα τα παραπάνω να μην προκύπτει ότι η εταιρία «» είναι φορολογικά και ασφαλιστικά ενήμερη, και άρα να πρέπει να απορριφθεί η προσφορά της παρεμβαίνουσας, γίνονται δεκτά τα εξής : Από τα στοιχεία που συλλέχθηκαν από το ΕΕΕΣ που υπέβαλε ο τρίτος οικονομικός φορέας «» προκύπτουν οι εξής απαντήσεις : α) στο Μέρος II, πεδίο Α, απάντησε «ΟΧΙ» στο ερώτημα εάν είναι εγγεγραμμένος σε επίσημο κατάλογο εγκεκριμένων οικονομικών φορέων ή

διαθέτει ισοδύναμο πιστοποιητικό, β) στο ίδιο μέρος του ΕΕΕΣ, απάντησε «ΟΧΙ» στο αμέσως επόμενο ερώτημα, εάν είναι σε θέση να προσκομίσει βεβαίωση πληρωμής εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και φόρων ή να παράσχει πληροφορίες που θα δίνουν τη δυνατότητα την αναθέτουσα αρχή να τη λάβει απευθείας μέσω πρόσβασης σε εθνική βάση δεδομένων σε οποιοδήποτε κράτος μέλος αυτή διατίθεται δωρεάν, γ) στο Μέρος III, πεδίο Β σχετικά με την συνδρομή λόγων αποκλεισμού, απάντησε «ΟΧΙ» στο ερώτημα εάν έχει ανεκπλήρωτες υποχρεώσεις όσον αφορά την καταβολή φόρων, τόσο στην χώρα στην οποία είναι εγγεγραμμένος όσο και στο κράτος μέλος της αναθέτουσας αρχής, εάν είναι άλλο από τη χώρα εγκατάστασης και δ) στο Μέρος III, πεδίο Β σχετικά με την συνδρομή λόγων αποκλεισμού, απάντησε «ΟΧΙ» στο ερώτημα εάν έχει ανεκπλήρωτες υποχρεώσεις όσον αφορά την καταβολή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης, τόσο στην χώρα στην οποία είναι εγγεγραμμένος όσο και στο κράτος μέλος της αναθέτουσας αρχής, εάν είναι άλλο από τη χώρα εγκατάστασης. Ειδικά σε σχέση με το πρώτο ερώτημα που τίθεται, δηλαδή με το ερώτημα εάν ο οικονομικός φορέας είναι εγγεγραμμένος σε επίσημο κατάλογο εγκεκριμένων φορέων, αυτό εμπεριέχεται στα προδιατυπωμένα ερωτήματα του ΕΕΕΣ στις περιπτώσεις που οι δημοπρατούμενοι διαγωνισμοί αφορούν στην σύναψη δημοσίων συμβάσεων έργων, όπως εν προκειμένω. Και τούτο διότι στο συγκεκριμένο ερώτημα συμπληρώνουν την απάντηση «ΝΑΙ» οι ημεδαπές εργοληπτικές επιχειρήσεις οι οποίες είτε, κατά το μεταβατικό διάστημα διατήρησης της ισχύος του Μ.Ε.ΕΠ. δυνάμει της διάταξης του άρθρου 65 του π.δ. 71/2019, είναι εγγεγραμμένες σε αυτό και διαθέτουν ενημερότητα πτυχίου, τα οποία από κοινού συνιστούν για το μεταβατικό αυτό διάστημα τον εθνικό επίσημο κατάλογο κατά την έννοια του άρθρου 83 του ν. 4412/2016, είτε, από την έναρξη ισχύος του ΜΗ.Ε.Ε.Δ.Ε. με το π.δ. 71/2019 (το ΜΗ.Ε.Ε.Δ.Ε. αντικαθιστά το ΜΕ.Ε.Π.), είναι εγγεγραμμένες σε αυτό, το οποίο πλέον συνιστά τον επίσημο κατάλογο εγκεκριμένων οικονομικών φορέων του άρθρου 83 του ν. 4412/2016 (άρθρο 40 του π.δ. 71/2019), όσον αφορά τα κριτήρια ποιοτικής επιλογής κατά τη συμμετοχή σε διαδικασίες σύναψης σύμβασης δημοσίων έργων. Όμως, δοθέντος ότι, όπως

αναλυτικά εκτέθηκε παραπάνω, ο τρίτος οικονομικός φορέας «» δεν ήταν υποχρεωμένος να είναι εγγεγραμμένος στο ΜΕ.Ε.Π. -και συνεπώς ούτε σε τυχόν άλλο αντίστοιχο μητρώο που αντικαθιστά το ΜΕ.Ε.Π.- δεν έπρεπε να απαντήσει στο συγκεκριμένο ερώτημα. Περαιτέρω, όπως σαφώς προκύπτει από το έντυπο του ΕΕΕΣ που έχει αναρτηθεί στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού στο Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ προς χρήση στον συγκεκριμένο διαγωνισμό, μετά το ως άνω ερώτημα ακολουθούν πέντε υποερωτήματα ως εξής : «α) Αναφέρετε την ονομασία του καταλόγου ή του πιστοποιητικού και τον σχετικό αριθμό εγγραφής ή πιστοποίησης, κατά περίπτωση, β) Εάν το πιστοποιητικό εγγραφής ή η πιστοποίηση διατίθεται ηλεκτρονικά, αναφέρετε, γ) Αναφέρετε τα δικαιολογητικά στα οποία βασίζεται η εγγραφή ή η πιστοποίηση και κατά περίπτωση, την κατάταξη στον επίσημο κατάλογο, δ) Η εγγραφή ή η πιστοποίηση καλύπτει όλα τα απαιτούμενα κριτήρια επιλογής; και ε) Ο οικονομικός φορέας θα είναι σε θέση να προσκομίσει βεβαίωση πληρωμής εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και φόρων ή να παράσχει πληροφορίες που θα δίνουν τη δυνατότητα στην αναθέτουσα αρχή ή στον αναθέτοντα φορέα να τη λάβει απευθείας μέσω πρόσβασης σε εθνική βάση δεδομένων σε οποιοδήποτε κράτος μέλος αυτή διατίθεται δωρεάν;». Από το περιεχόμενο των ανωτέρω υποερωτημάτων και μόνον φαίνεται πως σκοπός είναι να εξειδικευθεί η κατ'αρχήν θετική απάντηση του οικονομικού φορέα στο ερώτημα εάν είναι εγγεγραμμένος σε επίσημο κατάλογο εγκεκριμένων οικονομικών φορέων, και συνεπώς τα υποερωτήματα αυτά καλούνται να απαντήσουν μόνον οι οικονομικοί φορείς που κατ'αρχήν απαντούν θετικά στο επίμαχο κεντρικό ερώτημα (βλ. και Κατευθυντήρια Οδηγία 23/2018 ΕΑΑΔΗΣΥ). Αντιθέτως, στην περίπτωση που ο οικονομικός φορέας απαντήσει «ΟΧΙ» στην ερώτηση εάν είναι εγγεγραμμένος σε επίσημο κατάλογο εγκεκριμένων οικονομικών φορέων, δεν χρειάζεται να δώσει καμία περαιτέρω απάντηση στα ως άνω υποερωτήματα, τα οποία σε αυτήν την περίπτωση δεν έχουν κανένα νόημα. Δοθέντος δε ότι, όπως αναλυτικά εκτέθηκε παραπάνω, ο τρίτος οικονομικός φορέας «» δεν όφειλε να είναι εγγεγραμμένος στο Μ.Ε.ΕΠ. (ή άλλο αντίστοιχο μητρώο) και συνεπώς ορθώς απάντησε «ΟΧΙ» στο σχετικό ερώτημα,

δεν όφειλε να δώσει καμία απολύτως απάντηση και στο υποερώτημα εάν θα είναι σε θέση να προσκομίσει βεβαίωση πληρωμής εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και φόρων. Ακόμα δε κι αν απάντησε στο ερώτημα αυτό, έστω και λανθασμένα, τούτο δεν μπορεί να αποτελέσει λόγο αποκλεισμού του. Άλλωστε, κρίσιμα σχετικά με την διαπίστωση μη συνδρομής των συγκεκριμένων λόγων αποκλεισμού, κατά το παρόν στάδιο της προαπόδειξης, είναι τα δύο ερωτήματα που τίθενται στο Μέρος ΙΙΙ, πεδίο Β του ΕΕΕΣ σχετικά με το εάν ο οικονομικός φορέας έχει ανεκπλήρωτες υποχρεώσεις όσον αφορά στην καταβολή φόρων και εισφορών κοινωνικής ασφάλισης, τόσο στην χώρα στην οποία είναι εγγεγραμμένος όσο και στο κράτος μέλος της αναθέτουσας αρχής, εάν είναι άλλο από τη χώρα εγκατάστασης, στα οποία ο οικονομικός φορέας «» ορθώς απάντησε «ΟΧΙ», χωρίς να υποχρεούται προαποδεικτικά να προσκομίσει κανένα άλλο αποδεικτικό έγγραφο προς τούτο. Ενόψει των παραπάνω, αβάσιμα προβάλλεται ο ισχυρισμός ότι ο οικονομικός φορέας «» πρέπει να αποκλειστεί λόγω της αρνητικής απάντησης που έδωσε στο ερώτημα εάν είναι εγγεγραμμένος σε κατάλογο εγκεκριμένων οικονομικών φορέων ενώ γίνονται δεκτοί οι σχετικοί ισχυρισμοί της παρεμβαίνουσας και της αναθέτουσας αρχής.

19. Επειδή, αναφορικά με τις ισχυρισμούς της προσφεύγουσας ότι μη νομίμως η αναθέτουσα αρχή κάλεσε την παρεμβαίνουσα να διευκρινίσει τις αντιφατικές απαντήσεις που έδωσε ο οικονομικός φορέας «» σε σχέση με την εκπλήρωση των φορολογικών και ασφαλιστικών του υποχρεώσεων, γίνονται δεκτά τα εξής : Όπως έχει γίνει δεκτό από τη νομολογία, η αναθέτουσα αρχή έχει τη δυνατότητα να καλεί τους προμηθευτές να συμπληρώσουν τα νομίμως, καταρχήν, υποβληθέντα δικαιολογητικά ή να παρέχουν σχετικές διευκρινίσεις και όχι να αναπληρώσουν μη υποβληθέντα ή μη νομίμως υποβληθέντα δικαιολογητικά (ΣτΕ 2454/09, ΕΑ ΣτΕ 457, 364/09, 738/09, 180/09, 567/08, 3075/08, 307/07, ΔΕφΑθ 271/2011). Η παροχή διευκρινίσεων νοείται αποκλειστικά και μόνο όταν γεννάται αμφιβολία ως προς το περιεχόμενο της προσφοράς και όχι όταν αυτό είναι σαφές, δοθέντος ότι στην περίπτωση αυτή θα επρόκειτο για αθέμιτη τροποποίηση του περιεχομένου

Αριθμός Απόφασης: 490 / 2020

της προσφοράς των διαγωνιζομένων (ΣΤΕ 90/2010). Αντιστοίχως, στις περιπτώσεις μη συμπλήρωσης ή/και μη ορθής συμπλήρωσης ενός ή περισσότερων πεδίων του ΕΕΕΣ, παρέχεται η δυνατότητα στις αναθέτουσες αρχές να καλούν τους οικονομικούς φορείς να διευκρινίσουν ή να συμπληρώσουν αυτό, όπως οποιοδήποτε άλλο υποβληθέν, με την προσφορά τους, έγγραφο ή δικαιολογητικό, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 102 του ν. 4412/2016. Στην κριθείσα περίπτωση, λαμβάνοντας υπόψιν ότι ο οικονομικός φορέας «» απάντησε αρνητικά στο ερώτημα εάν είναι θέση να προσκομίσει βεβαίωση πληρωμής εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και φόρων και εξίσου αρνητικά στο ερώτημα εάν έχει ανεκπλήρωτες υποχρεώσεις ως προς την καταβολή φόρων και εισφορών κοινωνικής ασφάλισης, εύλογα η αναθέτουσα αρχή έκρινε ότι γεννάται ασάφεια εκ των δύο ως άνω αντιφατικών μεταξύ τους απαντήσεων, και ως εκ τούτου κάλεσε αυτόν να διευκρινίσει το ΕΕΕΣ ως προς τα συγκεκριμένα σημεία. Στο πλαίσιο αυτό, ορθώς ο οικονομικός φορέας υπέβαλε την από 04.02.2020 Υπεύθυνη Δήλωση ότι είναι σε θέση να προσκομίσει βεβαίωση πληρωμής εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και φόρων ή να παράσχει πληροφορίες που θα δίνουν τη δυνατότητα στην αναθέτουσα αρχή ή στον αναθέτοντα φορέα να τη λάβει απευθείας μέσω πρόσβασης σε εθνική βάση δεδομένων σε οποιοδήποτε κράτος μέλος αυτή διατίθεται δωρεάν, αίροντας την σχετική ασάφεια. Ως εκ τούτου απορρίπτεται ως αβάσιμος και αυτός ο ισχυρισμός της προσφεύγουσας ενώ γίνονται δεκτοί οι περί του αντιθέτου ισχυρισμοί της παρεμβαίνουσας.

20. Επειδή, ως εκ τούτου, η υπόψη Προσφυγή απορρίπτεται ως αβάσιμη, ενώ γίνεται δεκτή η ασκηθείσα Παρέμβαση.

21. Επειδή, σε συνέχεια της προηγούμενης σκέψης, το παράβολο που κατέθεσε η προσφεύγουσα, ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό, ποσού 11.291,00 ευρώ καταπίπτει.

Για τους λόγους αυτούς

Αριθμός Απόφασης: 490 / 2020

Απορρίπτει την Προδικαστική Προσφυγή

Δέχεται την Παρέμβαση.

Ορίζει την κατάπτωση του προσκομισθέντος παραβόλου, ποσού 11.291,00 ευρώ.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε στις 14 Απριλίου 2020 και εκδόθηκε στον Αγ. Ιωάννη Ρέντη στις 29 Απριλίου 2020.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

Μαρία-Ελένη Σιδέρη

Αργυρώ Τσουλούφα

α/α